

Erasmus+

ΠΩΣ ΝΑ ΚΑΘΟΔΗΓΟΥΜΕ ΜΕ ΑΣΦΑΛΕΙΑ ΤΑ ΠΑΙΔΙΑ ΣΤΗΝ ΕΞ ΑΠΟΣΤΑΣΕΩΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΕΝ ΜΕΣΩ ΚΡΙΣΗΣ

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

"Η υποστήριξη της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για την παραγωγή της παρούσας δημοσίευσης δεν συνιστά έγκριση του περιεχομένου, το οποίο αντικατοπτρίζει τις απόψεις μόνο των συγγραφέων, και η Επιτροπή δεν μπορεί να θεωρηθεί υπεύθυνη για οποιαδήποτε χρήση των πληροφοριών που περιέχονται σε αυτήν."

Περιεχόμενα

1 ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΕΡΓΟΥ.....	4
2 ΟΜΑΔΑ ΕΡΓΟΥ	6
2.1 ΑΚΑΔΗΜΙΕ FÜR POLITISCHE BILDUNG UND DEMOKRATIEFÖRDERNDE MAßNAHMEN.....	6
2.2 EDUCOMMART.....	8
2.3 FORM2YOU.....	10
2.4 SYSTEME IN BEWEGUNG.....	12
2.5 VSI ZMOGISKUJU ISTEKLIU STEBESENOS IR PLETROS BIURAS.....	13
2.6 LUETEC.....	15
3 ΣΚΙΑΓΡΑΦΗΣΗ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΩΝ ΤΗΛΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ	17
4 ΤΗΛΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ - ΑΥΤΟ ΑΛΛΑΖΕΙ ΤΑ ΠΑΝΤΑ;.....	18
4.1 ΑΥΞΗΣΗ ΧΡΟΝΟΥ ΜΠΡΟΣΤΑ ΣΤΗΝ ΟΔΟΝΗ	19
4.2 ΤΙ ΛΕΝΕ ΟΙ ΕΦΗΒΟΙ.....	21
4.3 ΔΙΑΦΟΡΕΣ ΕΓΓΟΙΕΣ ΤΩΝ ΓΟΝΙΩΝ	22
4.4 ΤΑ ΠΑΙΔΙΑ ΔΕΝ ΑΡΡΩΣΤΑΙΝΟΥΝ ΑΠΟ ΤΗΝ ΠΑΝΔΗΜΙΑ, ΑΛΛΑ ΥΠΟΦΕΡΟΥΝ	24
5 ΠΟΙΕΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ ΕΧΕΙ Η ΤΗΛΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΣΤΟΥΣ ΓΟΝΕΙΣ;.....	26
6 ΠΟΙΕΣ ΕΙΝΑΙ ΟΙ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ ΤΗΣ ΤΗΛΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΣΤΑ ΠΑΙΔΙΑ;	31
7 ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ	38
8 ΠΩΣ ΜΠΟΡΟΥΝ ΟΙ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΕΣ ΕΝΗΛΙΚΩΝ ΝΑ ΒΟΗΘΗΣΟΥΝ ΤΟΥΣ ΓΟΝΕΙΣ;	40
9 ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ.....	42

Επιτρέπεται ρητά η περαιτέρω χρήση ως OER: Το παρόν έργο και το περιεχόμενό του - εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά - διατίθεται με άδεια CC BY-SA 4.0. Παρακαλούμε να παραθέσετε σύμφωνα με τον κανόνα TULLU ως εξής: "OERUpskilling parents - how to guide children safely through distance learning through times of crisis-Video color theory" από Upskilling parents - how to guide children safely through distance learning through times of crisis, άδεια χρήσης: CC BY-SA 4.0.

Η συμφωνία άδειας χρήσης είναι διαθέσιμη εδώ:
<https://creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0/deed.de>
Το έργο είναι διαθέσιμο στο διαδίκτυο στη διεύθυνση:
www.upskilling-parents.eu

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

1 Περιγραφή έργου

Η οικογένεια αποτελεί τον πυρήνα της ευρωπαϊκής κοινωνίας, η αφετηρία για την οικοδόμηση της δημοκρατίας, της συμμετοχής και της κοινωνικής αλλαγής και επομένως η κοινωνική υποστήριξη και βοήθεια σε οικογένειες με ειδικές ανάγκες είναι πολύ σημαντική. Όταν συνεργαζόμαστε με νέους ανθρώπους, ειδικά με νέες οικογένειες, οικογένειες που βρίσκονται σε μειονεκτική θέση τόσο από την άποψη της μόρφωσης όσο και από την κοινωνικοοικονομική τους κατάσταση, γνωρίζουμε ότι συχνά χρειάζονται βοήθεια για παρόμοια θέματα.

Επομένως, η περαιτέρω ανάπτυξη και προώθηση έργων επαγγελματικής κατάρτισης υψηλής ποιότητας είναι ιδιαίτερα σημαντικές προκειμένου οι γονείς να μπορέσουν να συμβαδίσουν με τις παγκόσμιες εξελίξεις και προκλήσεις και να υποστηρίξουν τα παιδιά τους. Η μετάβαση στην εξ αποστάσεως εκπαίδευση// τηλεεκπαίδευση λόγω της επιδημίας του κορονοϊού έδειξε πόσο εξαιρετικά σημαντικό είναι να εκπαιδεύστε στο ρόλο των γονέων, ώστε τόσο εσείς όσο και τα παιδιά σας να παραμείνετε λειτουργικοί/ές. Οι κοινωνικοοικονομικά μειονεκτούσες οικογένειες με χαμηλό μορφωτικό επίπεδο αντιμετωπίζουν μεγάλη δυσκολία στο να αντιδράσουν σε τέτοια γεγονότα, με αποτέλεσμα να αισθάνονται συχνά αποκλεισμένες από την κοινωνία και τα παιδιά τους συχνά εγκαταλείπουν το σχολείο χωρίς να παίρνουν απολυτήριο.

Αυτές τις οικογένειες συνήθως δύσκολα τις προσεγγίζουμε. Γι' αυτό το λόγο η κύρια προτεραιότητα αυτού του προγράμματος είναι ο εντοπισμός αποτελεσματικών και καινοτόμων τρόπων/ευκαιριών/ υπηρεσιών για τη διακοπή αυτού του φαύλου κύκλου. Οι βέλτιστες πρακτικές που συλλέγονται και κοινοποιούνται κατά την εφαρμογή βασίζονται σε αρχές υψηλής αξίας και ποιότητας.

Συγκεκριμένα, διεξάγεται έρευνα για το ποια εσωτερική οικογενειακή διάθεση επικρατεί στην Ευρωπαϊκή Κοινότητα, εάν τα παιδιά από την Ελλάδα και την Αυστρία, οι έφηβοι/ες, οι γονείς και οι οικογένειές τους έχουν παρόμοια προβλήματα και ποιες πιθανές λύσεις θα μπορούσαν να φανούν χρήσιμες.

Οι συνεργαζόμενοι εταίροι που δραστηριοποιούνται στην οικογενειακή συμβουλευτική σε σχολεία και άλλα ιδρύματα υποστηρίζουν το έργο με πρακτικές προτάσεις και το τροφοδοτούν με δεδομένα.

Η εμπειρία έχει δείξει ότι πολλοί γονείς και οι οικογένειές τους νιώθουν ανακουφισμένοι όταν συνειδητοποιούν ότι δεν είναι μόνοι με τα προβλήματά τους. Για το λόγο αυτό, τα αποτελέσματα του προγράμματος θα διαδοθούν με τη μορφή ενός διαδικτυακού άρθρου, ενός οδηγού και μιας συλλογής μεθόδων που θα περιγράφουν τον τρόπο αντιμετώπισης των οικογενειακών προβλημάτων κάνοντας μια σύγκριση σε ευρωπαϊκό επίπεδο και θα δείχνουν διαφορετικές προσεγγίσεις ως προς τις προτεινόμενες λύσεις. Με αυτόν τον τρόπο, δεν επωφελούνται μόνο οι μεμονωμένες οργανώσεις από την ευρωπαϊκή προστιθέμενη αξία που παρέχεται, αλλά μπορούν και οι οικογένειες να νιώσουν ότι άλλοι άνθρωποι στην Ευρώπη βρίσκονται σε παρόμοια κατάσταση με τη δική τους κάτι που οδηγεί σε αμοιβαία κατανόηση και συμπάθεια που υπερβαίνουν τα εθνικά σύνορα.

2.ΟΜΑΔΑ ΕΡΓΟΥ

2.1 AKADEMIE FÜR POLITISCHE BILDUNG UND DEMOKRATIEFÖRDERNDE MAßNAHMEN

Η Ακαδημία Πολιτικής Εκπαίδευσης και Μέτρων για την Προώθηση της Δημοκρατίας είναι ένας μη κερδοσκοπικός σύλλογος που αναφέρεται σε θέματα από τον τομέα της πολιτικής εκπαίδευσης για άτομα όλων των ηλικιών προκειμένου να αυξήσει τις ίσες ευκαιρίες για άνεργους/ες και απασχολούμενους/ες, μετανάστες/τριες και ειδικά γυναίκες στην αγορά εργασίας. Υποστηρίζουμε την προσωπική και ακαδημαϊκή ανάπτυξη παιδιών, ενηλίκων και ατόμων που βρίσκονται σε μειονεκτική θέση μέσω ποικίλων εκπαιδευτικών ευκαιριών για σχολεία, εταιρείες και δημόσιες δομές. Σκοπός των δραστηριοτήτων μας είναι η προώθηση της πολιτικής εκπαίδευσης και η υποστήριξη ομάδων που βρίσκονται σε μειονεκτική κοινωνική θέση μέσω στοχευμένων εκπαιδευτικών έργων, διεθνούς συνεννόησης και συνεργασίας, καθώς και γραπτών, οπτικών και ακουστικών εγγράφων.

Η ομάδα μας αναπτύσσει και υλοποιεί καινοτόμα εκπαιδευτικά έργα. Στις δεξιότητές μας περιλαμβάνονται η καθοδήγηση, συμβουλευτική και έρευνα καθώς και εκπαιδεύσεις για τη βελτίωση επαγγελματικών, ψηφιακών και παγκόσμιων δεξιοτήτων.

Οι βασικές δεξιότητες του συλλόγου μας, ωστόσο, υποστηρίζουν τους ανθρώπους να συμμετέχουν ενεργά στην κοινωνία και να ενισχύουν την ενεργό ιθαγένεια και την ιδιότητα του ευρωπαίου πολίτη.

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Στα εργαστήριά μας, οι συμμετέχοντες/ουσες χρησιμοποιούν συχνά παιχνίδια προσομοίωσης για να μάθουν πώς να χρησιμοποιούν και να εφαρμόζουν δεξιότητες, όπως δεξιότητες χρήσης μέσων επικοινωνίας, κοινωνική επιχειρηματικότητα, στρατηγικές επικοινωνίας, διαπολιτισμικό διάλογο, ανθρώπινα δικαιώματα και δημοκρατία.

Οι έμπειροι εκπαιδευτές μας αναπτύσσουν συνεχώς νέες μεθόδους προσαρμοσμένες στις ανάγκες των εκπαιδευομένων.

Επικοινωνία: Petra Hauser // Petra.Hauser@pb-akademie.at
www.pb-akademie.at

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

2.2 EDUCOMMART

Η Educommart είναι μία μη κερδοσκοπική οργάνωση που ιδρύθηκε το 2016 με έδρα στην Αθήνα. Η Educommart είναι μια εκπαιδευτική δομή που προσφέρει περαιτέρω εκπαίδευση σε νέους/ες και ενήλικες. Προσδιορίζεται επίσης ως σημείο συνάντησης δημιουργικών εκπαιδευτικών διαδρομών για ενήλικες που επιθυμούν να διαμορφώσουν τη δική τους πορεία στη ζωή με ουσιαστικό τρόπο.

Ταυτόχρονα, η Educommart είναι ένα σημείο συνάντησης για συνεργαζόμενους φορείς που συνεργάζονται με τα προγράμματά τους σε κοινωνικά, κοινωνικά και οικονομικά σημεία συμφόρησης και αναπτύσσουν και εφαρμόζουν εκπαιδευτικά έργα μαζί με την Educommart. Δείχνουν τρόπους με τους οποίους εμπλουτίζουν την προσωπική ζωή του ατόμου στην καθημερινή ζωή και στην εργασία και έτσι έχουν θετική επίδραση στην κοινωνία μας στο σύνολό της. Για να επιτύχει τους στόχους της, η Educommart βασίζεται σε αξίες όπως η φιλανθρωπία, η αλληλεγγύη, η συνεργασία και η εμπιστοσύνη.

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Η Educommart θέλει να δημιουργήσει χώρο για νέες δομές και παρορμήσεις για μια ολιστική εκπαιδευτική προσέγγιση. Στο πλαίσιο αυτό βασίζεται στην εκπαίδευση, την επικοινωνία, τη μουσική και την τέχνη, που αποτελούν από κοινού το πρότυπο της Educommart. Σκοπός είναι η κίνηση και η σύνδεση. Πρέπει να αποδειχθεί ότι η δημιουργικότητα είναι μια ολιστική και διεπιστημονική εναλλακτική λύση για την επίτευξη εκπαιδευτικών διαδικασιών και επικοινωνίας ταυτόχρονα. Στην αρχαία Ελλάδα, για παράδειγμα, οι μαθητές δεν συνοδεύονταν μόνο από έναν δάσκαλο, αλλά και από έναν δάσκαλο μουσικής. Ακόμα και τότε, η μουσική θεωρούνταν ένα από τα πιο σημαντικά δημιουργικά εκπαιδευτικά στοιχεία για την ανάπτυξη της προσωπικότητας. Ως εκ τούτου, η Educommart προσπαθεί να σχεδιάσει το πρόγραμμά της όσο το δυνατόν πιο δημιουργικά και με μουσικά στοιχεία, προκειμένου να δημιουργήσει επαφή με ένα ευρέως ενδιαφερόμενο κοινό και να το ευαισθητοποιήσει. Επιπλέον, η οργάνωση επικεντρώνεται σε κοινωνικοπολιτικά, παιδαγωγικά θέματα και θέματα που αφορούν την κριτική στον νεωτερικό πολιτισμό προκειμένου να ευαισθητοποιήσει τις οικογένειες σχετικά με την εκπαίδευση στα μέσα ενημέρωσης.

Υπεύθυνη επικοινωνίας:

Καλλιόπη Αγγελή // k.angeli@educcommart.org

www.educcommart.org

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

2.3 FORM2YOU

Η Ένωση Form2you είναι μία μη κερδοσκοπική οργάνωση με σκοπό την ενδυνάμωση ανθρώπων, ομάδων, οργανώσεων και κοινοτήτων, ώστε να ανταποκρίνονται αυτόνομα στις απαιτήσεις και τις ανάγκες της διαδικασίας κοινωνικής ένταξης. Η Form2you αναπτύσσει επίσης κοινωνικές δραστηριότητες που απευθύνονται σε παιδιά, εφήβους, ενήλικες και ηλικιωμένους.

Σκοπός της είναι να υποστηρίξει ένα ευρύ φάσμα πρωτοβουλιών για την προώθηση της κοινωνικής ένταξης μέσω του πολιτισμού: από την προώθηση καλλιτεχνικών πρακτικών από και για ομάδες που βρίσκονται σε μειονεκτική θέση έως τη διανομή προσβάσιμου ψηφιακού περιεχομένου μέσω της προώθησης ολοκληρωμένων έργων με πολιτιστικό υπόβαθρο για την τοπική ανάπτυξη και την ένταξη στην αγορά εργασίας σε κοινωνικο-πολιτιστικούς τομείς καθώς και της κοινωνικής ένταξης παιδιών και νέων από ευάλωτα κοινωνικοοικονομικά πλαίσια, προκειμένου να δημιουργηθούν ίσες ευκαιρίες και να ενισχυθεί η κοινωνική συνοχή, με προτεραιότητα στη δεύτερη γενιά μεταναστών/τριών και σε κοινότητες που βρίσκονται σε μειονεκτική θέση. Επιπλέον, προσφέρουμε μια σειρά δραστηριοτήτων που στοχεύουν στην προώθηση της ενδυνάμωσης δυναμικά ευάλωτων ομάδων με έμφαση στην ανάπτυξη προσωπικών και κοινωνικών δεξιοτήτων.

Το επιτυγχάνουμε με:

·Πρώθηση της κοινωνικής δικαιοσύνης και ένταξη ευάλωτων ομάδων.

·Ευαισθητοποίηση της κοινωνίας των πολιτών εν γένει και ιδίως των οικογενειών και των θεσμών, για να αναδειχθεί η σημασία της ένταξης.

·Εθελοντική προσφορά

·Ενίσχυση της κοινωνικής συμμετοχής των νέων, δηλαδή της συμμετοχής τους στην κοινότητα προκειμένου να ενθαρρυνθεί η ενεργός συμμετοχή τους στις διαδικασίες λήψης αποφάσεων.

Υπεύθυνος επικοινωνίας: Victor Santos // vsprof@gmail.com
<https://form2you.pt/>

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

2.4 SYSTEME IN BEWEGUNG

Το σωματείο Συστήματα σε Κίνηση είναι μία μη κερδοσκοπική οργάνωση από τη Βόρεια Γερμανία. Η ομάδα αποτελείται από ειδικό προσωπικό και εθελοντές από παιδαγωγικά, κοινωνικοπαιδαγωγικά και ψυχολογικά επαγγέλματα. Σκοπός της οργάνωσης είναι να υποστηρίξει και να καθοδηγήσει τους γονείς και τις οικογένειες και να προωθήσει την οικογενειακή συνοχή. Η οργάνωση θέλει επίσης να προωθήσει την ανταλλαγή πληροφοριών και την πανευρωπαϊκή δικτύωση γονέων, καθώς και την ευρωπαϊκή ιδέα της αλληλεγγύης. Πιστεύουμε ότι το μικρότερο σύστημα στην κοινωνία μας, η οικογένεια, αξίζει ιδιαίτερη προσοχή. Στους απαιτητικούς και γρήγορους καιρούς που βιώνουμε σήμερα είναι σημαντικό να δημιουργήσουμε συνοχή. Θέλουμε να το επιτύχουμε βοηθώντας τις οικογένειες να αντιμετωπίσουν δημιουργικά και εποικοδομητικά τα ειδικά καθήκοντα που έχουμε σήμερα, γιατί η Ευρώπη ξεκινά και λειτουργεί σε μικρή κλίμακα.

Τα Συστήματα σε Κίνηση δημιουργούν χώρο για ανταλλαγή μεταξύ ανθρώπων, οργανώνουν επιμορφώσεις, συμβουλευούν και υποστηρίζουν προκειμένου να αναπτύξουν δυνατότητες και να χρησιμοποιήσουν δημιουργικές λύσεις. Η ομάδα υψηλής κατάρτισης δραστηριοποιείται σε διάφορες τοποθεσίες σε όλη τη βόρεια Γερμανία.

Το επίκεντρο είναι η προώθηση της κίνησης και η βιωματική εκπαίδευση καθώς και η συστημική, προσανατολισμένη στο σώμα συμβουλευτική και οικογενειακή υποστήριξη. Η ομάδα προσφέρει εκπαίδευση ενηλίκων, ειδικά στους τομείς της εκπαίδευσης ελέγχου του στρες, της διαχείρισης σχέσεων και της βιωματικής εκπαίδευσης. Επιπλέον, τα Συστήματα σε Κίνηση προσφέρουν συστημική συμβουλευτική και κατάρτιση στη χρήση των μέσων επικοινωνίας και εκπαίδευση για άτομα, ζευγάρια και οικογένειες. Σε συνεργασία με διάφορες οργανώσεις, τα Συστήματα σε Κίνηση πραγματοποιήσαν διάφορα έργα στον τομέα των κοινωνικομορφωτικών δραστηριοτήτων για νέους και της κοινωνικής εργασίας σε περιφερειακό και ευρωπαϊκό επίπεδο.

Αρμόδια: Martina Haas // Martina.Haas@systemeinbewegung.de
www.systemeinbewegung.de

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

2.5 VSI ZMOGISKUJU ISTEKLIU STEBESENOS IR PLETROS BIURAS

Σκοποί του ŽISP B είναι:

- η παρατήρηση, ανάλυση και αξιολόγηση κοινωνικών φαινομένων και διαδικασιών στον τομέα της κοινωνικής και εκπαιδευτικής πολιτικής.
- η δημιουργία, προσαρμογή και υλοποίηση καινοτόμων κοινωνικών και εκπαιδευτικών πρωτοβουλιών και έργων που σχετίζονται με την τυπική και μη τυπική εκπαίδευση τόσο για εξειδικευμένο προσωπικό όσο και για διαφορετικές ομάδες στόχους.

Η οργάνωση αναπτύσσει και εφαρμόζει διάφορα έργα, πρωτοβουλίες και παρεμβάσεις τόσο σε εθνικό-τοπικό όσο και σε διεθνικό επίπεδο, σε συνεργασία με επίσημους και μη τυπικούς εκπαιδευτικούς φορείς, ερευνητικά κέντρα, συλλόγους, ΜΚΟ, κοινωνικούς συνεταιρισμούς, μικρομεσαίες επιχειρήσεις, κέντρα κατάρτισης, τοπικά ιδρύματα, δημόσιες υπηρεσίες, σχολεία κλπ.

Οι προσφορές απευθύνονται σε διαφορετικές ομάδες στόχους: νέοι, εθελοντές, θύματα βίας, (πρώην) παραβάτες, οικογένειες κοινωνικού κινδύνου, κοινωνικοί λειτουργοί, κοινωνικοί εταίροι, άτομα με αναπηρία κ.λπ. Οι παρεχόμενες υπηρεσίες περιλαμβάνουν:

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Ανάπτυξη και υλοποίηση τοπικών και διεθνών έργων, κυρίως με κοινωνικά αποκλεισμένες ομάδες στόχους.

· Ανάπτυξη και διαπίστευση διαφόρων προγραμμάτων για διοργανωτές δραστηριοτήτων για νέους, εθελοντές, παραβάτες, μεταπτυχιακούς κοινωνικούς λειτουργούς, βοηθούς κοινωνικών λειτουργών, νοσοκόμες, διευθυντές, εργοδότες κ.λπ.

Σκοπός του ZISPB είναι να δημιουργήσει ή να προσαρμόσει νέες υπηρεσίες ψυχικής υγείας και επιμορφώσεις για τις διάφορες ομάδες εξειδικευμένου προσωπικού που εργάζεται με νέους και ομάδες που βρίσκονται σε κοινωνικά μειονεκτική θέση προκειμένου να τους παρέχει πληροφορίες, συμβουλές και εκπαιδευτικές δραστηριότητες. Καθώς και να ξεκινήσει τόσο τοπικά όσο και διεθνή έργα στον τομέα της κοινωνικής εργασίας, της τυπικής και της μη τυπικής εκπαίδευσης, να συμμετάσχει σε αυτά και να τα εφαρμόσει. Να βελτιώσει τις ικανότητες, τις δεξιότητες και τις γνώσεις του εξειδικευμένου προσωπικού και των εθελοντών και να τους παρέχει μεθοδολογική υποστήριξη.

Αρμόδια: Agnè Raubaitè // a.raubaite@zispb.it
www.zispb.it

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

2.6 LUETEC

Το LUETEC ιδρύθηκε το 2000 στη Νάπολη (IT) ως πανεπιστήμιο της τρίτης ηλικίας και με την πάροδο των ετών έχει καθιερωθεί ως κέντρο εκπαίδευσης για τη δια βίου μάθηση που λειτουργεί ως σημείο αναφοράς για τους Ναπολιτάνους πολίτες.

Το LUETEC είναι επίσης κέντρο κατάρτισης της ΕΕ που αναγνωρίζεται στην Ευρώπη ως εταίρος και συντονιστής πολλών έργων στην εκπαίδευση νέων και ενηλίκων και στην επαγγελματική κατάρτιση. Το LUETEC έχει συμμετάσχει σε περισσότερα από 50+ έργα και συνεργασίες, όπως τα προγράμματα Leonardo da Vinci, Socrates, Grundtvig, Jugend in Aktion και επί του παρόντος το πρόγραμμα Erasmus+.

Το LUETEC λειτουργεί επίσης ως συμβουλευτική εταιρεία στο πλαίσιο της ευρωπαϊκής συνεργασίας για ιδιωτικούς και δημόσιους φορείς: δήμους, κοινοπραξίες, πρωτοβάθμια και δευτεροβάθμια εκπαίδευση, πανεπιστήμια, πανεπιστήμια τρίτης ηλικίας, ΜΚΟ, ιδρύματα και άλλες οργανώσεις εκπαίδευσης ενηλίκων σε όλη την Ιταλία και την Ευρώπη.

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Το διοικητικό και εκπαιδευτικό προσωπικό του LUETEC έχει εκτεταμένη εμπειρία στη δημιουργία και ανάπτυξη στρατηγικών εταιρικών σχέσεων Erasmus+, τόσο σε συνεργασία με την καινοτομία όσο και στην ανταλλαγή βέλτιστων πρακτικών.

Κύριος σκοπός του LUETEC είναι να αναπτύξει μελέτες και έρευνες για την ανάπτυξη νέων μεθοδολογιών διδασκαλίας/ εκμάθησης για νέους και ενήλικες με βάση διαφορετικά θέματα: ξένες γλώσσες, δημιουργικότητα, ανθρώπινα δικαιώματα, ΤΠΕ, τέχνη και μουσική θεραπεία, κριτική σκέψη, προστασία του περιβάλλοντος και προστασία της πολιτιστικής κληρονομιάς.

Το LUETEC διοργανώνει πολιτιστικές εκδηλώσεις, όπως μαθήματα όπερας, μαθήματα κλασικής μουσικής και μαθήματα για τη ναπολιτάνικη κλασική μουσική σε πολλά μέρη της πόλης.

Επικοινωνία: Maria Giovanna Romaniello // euluetec@gmail.com
www.luetec.org

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

3ΣΚΙΑΓΡΑΦΗΣΗ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΩΝ ΤΗΛΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

Με τον όρο τηλεκπαίδευση εννοούμε γενικά «[...] την παιδαγωγική προσέγγιση σύμφωνα με την οποία τα παιδιά μαθαίνουν [προσωρινά ή μόνιμα] στο δικό τους οικιακό περιβάλλον αντί να φοιτούν στο σχολείο [δημόσιο ή ιδιωτικό].» [1]

Αυτή η μορφή μάθησης έχει επιλεγεί εθελοντικά από λίγους γονείς και όχι επειδή υπάρχει έλλειψη εκπαιδευτικών εγκαταστάσεων ή επειδή υπάρχει οικονομική αναγκαιότητα για κάτι τέτοιο. Αυτοί οι γονείς είδαν λόγους για την επιλογή αυτής της μορφής μετάδοσης γνώσης πρωτίστως για να προστατεύσουν τα παιδιά τους από ένα κακό σχολικό κλίμα, για να πάρουν τη διδασκαλία των θρησκευτικών και ηθικών αξιών στα χέρια τους και να ζήσουν μια εναλλακτική μέθοδο ανατροφής. Επομένως, κυρίως οι γονείς επέλεξαν αυτήν τη μορφή μετάδοσης γνώσης έχοντας θρησκευτικά, σχολικά ή προσανατολισμένα στη σχέση κίνητρα, δηλαδή από τα κάτω προς τα πάνω. [2] Αυτοί οι γονείς έχουν ασχοληθεί με διάφορες μορφές μάθησης και έχουν προετοιμαστεί καλά για αυτήν την κατάσταση. Έχουν οργανώσει τον εαυτό τους και την οικογένειά τους και έχουν δημιουργήσει δομές για την επιτυχή εφαρμογή και πραγματοποίηση αυτού του συστήματος.

Η τηλεκπαίδευση, όπως τη βιώνουμε τώρα, από άνωθεν θέτει πολλούς προβληματισμούς. Η μετάβαση στην τηλεκπαίδευση έγινε σχεδόν σε μια νύχτα και οι δάσκαλοι, τα παιδιά και οι γονείς δεν είχαν χρόνο να προσαρμοστούν στις νέες συνθήκες. Δεν ήταν εθελοντική και εξακολουθούσε να έχει υπερβολικές απαιτήσεις από τη σχέση μεταξύ δασκάλων-μαθητών-γονιών. Οι γονείς ειδικότερα, οι οικονομικοί πόροι των οποίων είναι εξαιρετικά περιορισμένοι, δεν μπορούν να παρέχουν στα παιδιά τους τις απαραίτητες συσκευές ή πρόσβαση στο διαδίκτυο. Οι ομάδες που είναι σε μειονεκτική μορφωτική θέση είναι ακόμα πιο δύσκολα προσεγγίσιμες για τους εκπαιδευτικούς και δεν κατανοούν την κατάσταση στην οποία βρίσκονται τα παιδιά τους. Οι σχολικές επιδόσεις αυτών των παιδιών διατρέχει μεγάλο κίνδυνο, όπως και οι μελλοντικές προοπτικές τους στην αγορά εργασίας.

[1]Γερμανικό Ομοσπονδιακό Κοινοβούλιο. Επισημονικές υπηρεσίες (επιμ.): Κατ'όικον εκπαίδευση σε δυτικά βιομηχανικά κράτη. Διάδοση, αποτελέσματα αξιολόγησης, κίνητρα των γονέων. Σ. 3. Διατίθεται στη διεύθυνση: <https://www.bundestag.de/resource/blob/415424/dbc64afb565391f883ebe737ba44475f/wd-8-047-09-pdf-data.pdf>, με τελευταία πρόσβαση στις 12 Απριλίου 2021.

[2]Γερμανικό Ομοσπονδιακό Κοινοβούλιο. Επισημονικές υπηρεσίες (επιμ.): Κατ'όικον εκπαίδευση σε δυτικά βιομηχανικά κράτη. Διάδοση, αποτελέσματα αξιολόγησης, κίνητρα των γονέων. Σ. 3. Διατίθεται στη διεύθυνση: <https://www.bundestag.de/resource/blob/415424/dbc64afb565391f883ebe737ba44475f/wd-8-047-09-pdf-data.pdf>, με τελευταία πρόσβαση στις 12 Απριλίου 2021.

4ΤΗΛΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ – ΑΥΤΟ ΑΛΛΑΖΕΙ ΤΑ ΠΑΝΤΑ (A GAMECHANGER)?

Η «τηλεκπαίδευση» είναι ένας όρος που μπήκε ξαφνικά στη ζωή μας με την πανδημία και έφερε ανισορροπία στα συστήματα της οικογένειας και της κοινωνίας. Οι γονείς σε όλο τον κόσμο δοκιμάζουν τις αντοχές τους προσπαθώντας να στηρίξουν τα παιδιά τους, ειδικά τους μαθητές/μαθήτριες της πρώτης τάξης, με την απαιτούμενη τεχνολογία. Τα προβλήματα είναι πολλά, καθώς πρόκειται για ένα σύστημα που δεν έχει δοκιμαστεί ποτέ ούτε εξερευνηθεί σε αυτό το βαθμό και ούτε οι γονείς ούτε οι εκπαιδευτικοί έχουν εκπαιδευτεί κατάλληλα γι' αυτό. Χώρες σε όλο τον κόσμο, συμπεριλαμβανομένης της Ευρώπης, δεν διαθέτουν υποδομή διαδικτύου για εύκολη και ταυτόχρονη σύνδεση τόσων πολλών μαθητών και μαθητριών με ένα διαδικτυακό σύστημα. Χρησιμοποιήθηκαν διάφορες πλατφόρμες επικοινωνίας και δοκιμάζονται ακόμη.

Ειδικότερα οι μικρότεροι μαθητές και μαθήτριες δεν ήταν επαρκώς εξοικειωμένοι/ες με την χρήση των νέων τεχνολογιών. Ίσως να ήξεραν πώς να παίζουν παιχνίδια ή να βλέπουν βίντεο στο διαδίκτυο, αλλά αυτό ήταν όλο κι όλο. Επομένως, η παρουσία και η συμβολή των γονέων στο πλάι των παιδιών τους ήταν και είναι απαραίτητη κατά τη διάρκεια των διαδικτυακών μαθημάτων. Αυτό δημιουργεί συχνά ένταση στην οικογένεια, καθώς ο πατέρας ή η μητέρα πρέπει αναπόφευκτα να διακόψει οποιαδήποτε άλλη δραστηριότητα κατά τη διάρκεια αυτής της διαδικασίας.

Η μετάβαση από τα δια ζώσης στα διαδικτυακά μαθήματα είναι μια απαιτητική διαδικασία και για τους ίδιους τους εκπαιδευτικούς, καθώς δεν διαθέτουν όλου/όλες επαρκή τεχνική και διδακτική τεχνογνωσία. Σε κάθε περίπτωση, η «χρήση» των νέων μέσων απαιτεί πολλά και συχνά διαλείμματα για τα μικρότερα παιδιά, κάτι που δυστυχώς δεν λαμβάνεται υπόψη και οδηγεί στο γεγονός ότι κάποια στιγμή οι μικροί μαθητές και μαθήτριες δυσκολεύονται να συγκεντρωθούν και να παρακολουθήσουν το μάθημα. Η απόφαση του Ελληνικού Υπουργείου Παιδείας να πραγματοποιήσει διαδικτυακά μαθήματα, για παράδειγμα κατά τη διάρκεια του μεσημεριού, θεωρείται ιδιαίτερα ακατάλληλη καθώς αυτή είναι η στιγμή που τα παιδιά αυτής της ηλικίας συνήθως ξεκουράζονται ή κοιμούνται για μεσημέρι. Ως αποτέλεσμα, μάλλον κάθονται μπροστά στα λάπτοπ τους κουρασμένα και εξαντλημένα.

4.1 ΑΥΞΗΣΗ ΧΡΟΝΟΥ ΜΠΡΟΣΤΑ ΣΤΗΝ ΟΘΟΝΗ

Οι έρευνες τεκμηριώνουν ό,τι γνωρίζουν οι γονείς από την εμπειρία: Σύμφωνα με έρευνα του Ipsos για λογαριασμό της Global Myoria
Πηγή: Pixabay [3]

Awareness Coalition (GMAC), ο χρόνος που περνούν τα παιδιά μπροστά στην οθόνη του υπολογιστή τους υπερδιπλασιάστηκε στις Ηνωμένες Πολιτείες μεταξύ 29 Μαΐου και 2 Ιουνίου 2020 (από 21% σε 44%). [4] Ωστόσο, η αύξηση του χρόνου που περνάει μπροστά στην οθόνη δεν οφείλεται μόνο στην πραγματοποίηση της εκπαιδευτικής διαδικασίας στο διαδίκτυο, αλλά και στο γεγονός ότι τα παιδιά στρέφονται σε αυτό το μέσο για να ξεφύγουν από την πλήξη, τη μοναξιά και τα αρνητικά συναισθήματα που προκαλούνται από το κλείσιμο των σχολείων και την απώλεια της κοινωνικής τους ζωής. Άλλες έρευνες όπως «YouTube, Netflix και Gaming: Μια ματιά στο τι κάνουν τα παιδιά με τον αυξημένο χρόνο που περνάει μπροστά στην οθόνη τους» και η «Έρευνα δείχνει τους γονείς ανήσυχους καθώς ο χρόνος [5] που περνάει τα παιδιά τους μπροστά στην οθόνη εκτινάσσεται κατά τη διάρκεια της κρίσης COVID-19» [6], παρουσιάζουν επίσης αυξανόμενους αριθμούς. Στην πρώτη περίπτωση, το 70% των γονιών που ερωτήθηκαν, δήλωσαν ότι τα παιδιά τους περνούσαν τουλάχιστον 4 ώρες την ημέρα μπροστά σε συσκευές κατά τη διάρκεια της πανδημίας, ενώ πριν το 60% δήλωνε ότι το ημερήσιο όριο δεν υπερέβαινε τις 3 ώρες και στη δεύτερη περίπτωση σχεδόν οι μισοί γονείς (49%) παραδέχτηκαν ότι τα παιδιά τους είναι συνδεδεμένα περισσότερο από 6 ώρες την ημέρα, σε σύγκριση με το όχι πάνω από 9% που ίσχυε.

[3] Weirather Steven: Διαθέσιμο σε: <https://pixabay.com/de/photos/mädchen-laptop-schulmaterial-5662435/>. Τελευταία πρόσβαση am 10. Mai 2021.

[4] Ipsos (Hg.) Public poll findings and methodology. V Διαθέσιμο σε: <https://www.ipsos.com/en-us/parents-try-limit-childrens-screen-time-it-increases-during-pandemic>. Τελευταία πρόσβαση 29 Απριλίου 2021.

[5] Shevenock Sarah: Education and Entertainment. YouTube, Netflix and Gaming: A Look at What Kids Are Doing With Their Increased Screen Time. Διαθέσιμο σε: <https://morningconsult.com/2020/08/20/youtube-netflix-and-gaming-a-look-at-what-kids-are-doing-with-their-increased-screen-time/>. Τελευταία πρόσβαση 29 Απριλίου 2021.

[6] Parents-together Foundation: Survey Shows Parents Alarmed as Kids' Screen Time Skyrockets During COVID-19 Crisis. Διαθέσιμο σε: https://parents-together.org/survey-shows-parents-alarmed-as-kids-screen-time-skyrockets-during-covid-19-crisis/?mod=article_inlin

Σχετικά με το περιεχόμενο που αλληλεπιδρούν περισσότερο τα ανήλικα παιδιά, η έρευνα Morning Consult διαπίστωσε ότι ο χρόνος που περνάει μπροστά στην οθόνη αφιερώνεται κυρίως σε παιχνίδια, σχολικά μαθήματα και μέσα κοινωνικής δικτύωσης, ενώ το YouTube και το Netflix εμφανίζονται ως οι πιο δημοφιλείς πλατφόρμες ψυχαγωγίας για παιδιά και εφήβους – σύμφωνα με απαντήσεις που έδωσαν οι γονείς τους. Οι δύο πλατφόρμες, μαζί με το TikTok, φαίνεται να είναι εξίσου δημοφιλείς στην έρευνα «Γονείς μαζί», ενώ στην έρευνα «Irsos», περίπου 3 στους 5 γονείς δήλωσαν ότι τα παιδιά τους περνούν τον ψηφιακό τους χρόνο παρακολουθώντας διαδικτυακές ταινίες και διαδικτυακές εκπομπές, συμμετέχοντας σε ενισχυτική διδασκαλία για τα σχολικά μαθήματα ή/και κάνοντας τσάτ μέσω βίντεο.

NETFLIX

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

4.2 ΤΙ ΛΕΝΕ ΟΙ ΕΦΗΒΟΙ;

Μια άλλη οπτική σε σύγκριση με τις έρευνες που αναφέρθηκαν παραπάνω, τα αποτελέσματα των οποίων βασίστηκαν σε γονικές απαντήσεις και αξιολογήσεις, προσφέρεται από το California Partners Project και το Child Mind Institute, το οποίο πραγματοποίησε σε βάθος συνεντεύξεις με 46 έφηβους και έφηβες που ζουν στην Καλιφόρνια (ηλικίας 14- 17 χρονών), για να διερευνήσει πώς βιώνουν και διαχειρίζονται τους περιορισμούς και τις πιέσεις της πανδημίας.

Διαπιστώθηκε ότι πολλοί έφηβοι και έφηβες έχουν προβλήματα με τον «κορεσμό της οθόνης» στην οποία απευθύνονται προκειμένου να αντιμετωπίσουν την πλήξη, τη μοναξιά και τα αρνητικά συναισθήματα που προκαλούνται από το κλείσιμο του σχολείου και την απώλεια της κοινωνικής τους ζωής.

Τα ακόλουθα αποφθέγματα δίνονται ως παραδείγματα:

- «Το TikTok είναι η εφαρμογή που περνάω τον περισσότερο χρόνο μου γιατί υπάρχουν πράγματα εκεί που πραγματικά θέλω να δω. Όταν δεν έχω τίποτα να κάνω, το TikTok είναι το προφανές μέρος που μπαίνω» (κορίτσι, 14 ετών).
- «Όταν ξεκίνησε (η πανδημία) και άκουσα ότι δεν θα ξαναπηγαίναμε (στο σχολείο) ήταν απόλυτο σοκ. Δεν μπορούσαμε να συναντήσουμε τους φίλους μας και να πάμε σε συγκεκριμένα μέρη και να ταξιδέψουμε. Καταστράφηκε το καλοκαίρι μου. Εκτός από θυμό νιώθω και λύπη» (αγόρι, 16 ετών).
- «Η απουσία των φίλων, η έλλειψη αθλητικών και άλλων δραστηριοτήτων στη φυσιολογική ζωή που συνήθως γέμιζε τις μέρες μου πριν τον κορονοϊό είχε ως αποτέλεσμα τη μεγάλη εξάρτηση από τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης και τα παιχνίδια», δήλωσε ο Harold Koplevich, γιατρός και πρόεδρος του Child Mind Institute.

Μπορείτε να βρείτε ολόκληρη την έρευνα στη διεύθυνση: <https://www.calpartnersproject.org/arethekidsalright> [7]

[7]California Partners Project: In Depth Research Finds California Teens Struggling with Social Isolation and Screen Saturation. Διαθέσιμο σε: <https://www.calpartnersproject.org/arethekidsalright>. Τελευταία πρόσβαση 29 Απριλίου 2021.

4.3 ΔΙΑΦΟΡΕΣ ΕΓΓΟΙΕΣ ΤΩΝ ΓΟΝΙΩΝ

Εκτός από την επιβάρυνση από τον χρόνο μπροστά στην οθόνη, πολλές από τις μελέτες που αναφέρθηκαν παραπάνω επιδιώκουν να κατανοήσουν τις συμπεριφορές και ανησυχίες των γονιών, σύμφωνα με πρόσφατη έρευνα στο Ο χρόνος των παιδιών μπροστά στην οθόνη έχει αυξηθεί στην πανδημία, πανικοβάλλοντας γονείς και ερευνητές | The New York Times. [8]

Για παράδειγμα, στην έρευνα Ipsos, το 78% των γονιών συμφώνησαν ότι ο αυξημένος χρόνος μπροστά στην οθόνη βλάπτει την υγεία των ματιών των παιδιών τους και το 76% δήλωσε ότι αναζητά τρόπους για να μειώσει αυτόν τον χρόνο, ενώ στην έρευνα «Γονείς μαζί» πολλοί γονείς ανέφεραν περιστατικά εκφοβισμού στον κυβερνοχώρο και σεξουαλική παρενόχληση που αντιμετώπισαν τα παιδιά τους. Και ο χρόνος που περνούν οι νέοι και νέες στη Γερμανία χρησιμοποιώντας ψηφιακά μέσα έχει επίσης αυξηθεί απότομα: Σύμφωνα με τη μελέτη JIM 2020 [9] , οι νέοι και νέες περνούν από Δευτέρα έως Παρασκευή περίπου 260 λεπτά την ημέρα στο διαδίκτυο. Αυτό αποτελεί αύξηση περίπου μιας ώρας σε σύγκριση με το προηγούμενο έτος. Περίπου το 60% αυτού του χρόνου δαπανάται για ψυχαγωγία και παιχνίδια. Αντίθετα, περίπου το 40% του χρόνου επενδύεται σε επικοινωνία και πληροφορίες.

Όσον αφορά τους Έλληνες γονείς, μια πρόσφατη έρευνα του Ελληνικού Κέντρου Ασφάλειας Διαδικτύου (ΕΚΑΔ) [10] , διαπίστωσε ότι το 64% των γονιών που συμμετείχαν σε μια νέα διαδικτυακή έρευνα γονέων για τον εορτασμό της Ημέρας Ασφάλειας Διαδικτύου 2021 | SaferInternet4Kids.gr,

<https://saferinternet4kids.gr/nea/surveyparents2021>, ανησυχεί για το πόσο χρόνο περνούν τα παιδιά τους στο διαδίκτυο και το 68% ανησυχεί για το πώς τα επηρεάζει το ψηφιακό περιεχόμενο. Επιπλέον, περίπου 5 στους 10 γονείς δηλώνουν ότι έχουν μόνο μερικό έλεγχο στις διαδικτυακές δραστηριότητες των παιδιών τους, ενώ το 11% δηλώνει ότι δεν ξέρει με ποιον συνομιλούν τα παιδιά τους στον ψηφιακό χώρο.

[8] Matt Richtel: Children's Screen Time Has Soared in the Pandemic, Alarming Parents and Researchers. 16. Jänner 2021. Διαθέσιμο σε: <https://www.nytimes.com/2021/01/16/health/covid-kids-tech-use.html>. Τελευταία πρόσβαση 29 Απριλίου 2021.

[9] Διαθέσιμο σε: www.mpfs.de/studien/jim-studie/jimplus-2020/. Τελευταία πρόσβαση 29 Απριλίου 2021.

[10] Hellenic Internet Safety Centre (EKAD). Η βαρύνουσα αγωνία των γονιών, όπως προκύπτει από τα αποτελέσματα της έρευνας, είναι κατά 69% ο βαθμός επηρεασμού των παιδιών από το διαδικτυακό περιεχόμενο στο οποίο εκτίθενται και αμέσως μετά ακολουθεί κατά 64% ο χρόνος τον οποίο δαπανούν στο διαδίκτυο.

Από την άλλη πλευρά, το 56% των γονιών δηλώνουν ότι μιλούν στα παιδιά τους για το πώς να χρησιμοποιούν το διαδίκτυο με ασφάλεια και το 81% δηλώνει ότι θέτει όρια στον χρόνο που περνούν τα παιδιά τους μπροστά στην οθόνη.

Παρομοίως, η γραμμή βοήθειας του Ελληνικού Κέντρου Ασφάλειας Διαδικτύου λαμβάνει κλήσεις από ανήσυχους γονείς όχι μόνο για τον εθισμό των παιδιών τους σε διαδικτυακά παιχνίδια, αλλά και για εκφοβισμό, σέξιτινγκ (υβριδική λέξη από το sex και την αγγλική λέξη texting, στα ελληνικά σημαίνει ανταλλαγή φωτογραφιών και μηνυμάτων με κυρίως σεξουαλικό περιεχόμενο) και σεξουαλική παρενόχληση.

Πράγματι, η κρίση του κορονοϊού επιφυλάσσει ορισμένους κινδύνους που σχετίζονται με τα μέσα επικοινωνίας. Ο μεγαλύτερος χρόνος χρήσης των μέσων επικοινωνίας αυξάνει τον κίνδυνο για παιδιά και εφήβους να έρθουν σε επαφή με ακατάλληλο περιεχόμενο. Η μεταφορά των κοινωνικών επαφών στο διαδίκτυο αύξησε επίσης την πιθανότητα των παιδιών και εφήβων να πέσουν θύματα εκφοβισμού στον κυβερνοχώρο στη Γερμανία, για παράδειγμα, και οδήγησε σε γενική αύξηση των περιπτώσεων εκφοβισμού στον κυβερνοχώρο. Οι γονείς συχνά αισθάνονται συγκλονισμένοι από αυτό το θέμα. [11]

Οι συγκρούσεις πάνω από την οθόνη ανάμεσα σε παιδιά όλων των ηλικιών και στους γονείς είναι έντονες και συνηθισμένες και οι γονείς χρειάζονται υποστήριξη για να εξισορροπήσουν τη ζωή των παιδιών τους και να περιορίσουν τη χρήση τους στο διαδίκτυο. «Είναι εθισμένο το παιδί μου;», «Μήπως να πετάξω τις κονσόλες παιχνιδιών;», «Μήπως να διακόψω τη σύνδεση στο διαδίκτυο;», «Τι πρέπει να κάνω για να με ακούσει το παιδί μου;» και «Πώς μπορώ να σπάσω αυτήν τη συνήθεια;» είναι μερικές από τις πιο συχνές ερωτήσεις που μας υποβάλλονται. Ταυτόχρονα, διαπιστώνουμε ότι πολύ μικρά παιδιά έρχονται σε επαφή με ηλεκτρονικά μέσα, ενώ οι γονείς συνήθως το απέφευγαν στο παρελθόν. Τα παιδιά ηλικίας 2, 3 και 4 ετών θα παίξουν παιχνίδια, θα δουν βίντεο ή ακόμα και θα παρακολουθήσουν μαθήματα στο διαδίκτυο.

[11] Studie „Cyberlife III“ der Techniker Krankenkasse und des Bündnisses gegen Cybermobbing, Νοέμβριος 2020. Διαθέσιμο σε: <https://www.tk.de/presse/themen/praevention/medienkompetenz/studie-cybermobbing-2095156>. Τελευταία πρόσβαση 29 Απριλίου 2021.

4.4 ΤΑ ΠΑΙΔΙΑ ΔΕΝ ΑΡΡΩΣΤΑΙΝΟΥΝ ΑΠΟ ΤΗΝ ΠΑΝΔΗΜΙΑ, ΑΛΛΑ ΥΠΟΦΕΡΟΥΝ ΑΠΟ ΑΥΤΗΝ

Σύμφωνα με τα πιο πρόσφατα στοιχεία της UNICEF, 168 εκατομμύρια παιδιά παγκοσμίως δεν μπόρεσαν να παρακολουθήσουν μαθήματα εξαιτίας του κορονοϊού. [12] Το πρόγραμμα βοήθειας για παιδιά "Save the Children" εκτιμά ότι χάθηκαν συνολικά 74 ημέρες μαθημάτων. Στη Δυτική Ευρώπη χάθηκαν 28 ημέρες.

Ακόμα χειρότερη, ωστόσο, ήταν η μοίρα 463 εκατομμυρίων μαθητών και μαθητριών που ζουν σε μειονεκτούσες χώρες με ανεπαρκή πρόσβαση στο διαδίκτυο και ανεπαρκή τεχνικό εξοπλισμό, καθώς στερήθηκαν εξολοκλήρου την εκπαίδευση (<https://www.kathimerini.gr/society/561298786/tilekpaideysi-choris-internet-gia-oloyis/>). [13]

Η απουσία των παιδιών από το σχολικό περιβάλλον και από τις εξωσχολικές δραστηριότητες για τόσο μεγάλο χρονικό διάστημα είναι σοβαρή καθώς επηρεάζει την ψυχοσωματική ισορροπία σε σχέση με τη φυσική τους κοινωνικοποίηση. Τα παιδιά χάνουν την επαφή με τους συνομήλικούς/ές τους, η απόσταση επηρεάζει τη σχέση δασκάλου-μαθητή και γενικά το αίσθημα του ανήκειν, το οποίο συνδέεται άμεσα με το αίσθημα ασφάλειας και το οποίο απλώς δεν αντισταθμίζεται από την ηλεκτρονική επαφή. Η συναισθηματική απομόνωση είναι ο κύριος παράγοντας κινδύνου για την ανάπτυξη εθιστικής συμπεριφοράς!

Πηγή: Pixabay [14]

[12] Tagesschau (Hg.): Weltweit 168 Millionen Kinder ohne Schule. 03. März 2021. Διαθέσιμο σε:

<https://www.tagesschau.de/ausland/kinder-bildung-coronakrise-103.html>. Τελευταία πρόσβαση 29 Απριλίου 2021.

[13] η μοίρα 463 εκατ. μαθητών, που ζουν σε χώρες με περιορισμένη πρόσβαση στο ίντερνετ, ήταν ακόμη χειρότερη, καθώς στερήθηκαν εξ ολοκλήρου την εκπαίδευση. Διαθέσιμο σε: <https://www.kathimerini.gr/society/561298786/tilekpaideysi-choris-internet-gia-oloyis/>. Τελευταία πρόσβαση 1 Μαΐου 2021.

[14] Koch Alexandra. Διαθέσιμο σε <https://pixabay.com/de/photos/schüler-lernen-verzweifelt-5991669/>. Τελευταία πρόσβαση 11 Μαΐου 2021.

Σύμφωνα με τα τελευταία επιστημονικά δεδομένα, είναι ιδιαίτερα σημαντικό να περιοριστεί ο χρόνος μπροστά στην οθόνη για να εξασφαλιστεί η φυσιολογική ψυχοκοινωνική ανάπτυξη των ανηλίκων.

(<https://insidestory.gr/article/covid19-poso-kindinyeyoy-n-ta-paidia-apo-othoni> [15])

Οι γονείς που προσπαθούσαν να κρατάνε τα παιδιά τους μακριά από οθόνες (τηλεόραση, λάπτοπ και ηλεκτρονικά παιχνίδια) πριν από την πανδημία, έρχονται σε σύγκρουση με τη νέα πραγματικότητα.

Εντωμεταξύ πολλά παιδιά αναπτύσσουν λόγω της τηλεεκπαίδευσης και των απογευματινών μαθημάτων (στην Ελλάδα π.χ. για ξένες γλώσσες, διάφορα άλλα μαθήματα και άλλες δραστηριότητες) μεγαλύτερη εξάρτηση από το διαδίκτυο και τη χρήση smartphone ή/και άλλες μορφές προβλημάτων υγείας, όπως αύξηση της μυωπίας. Ταυτόχρονα υποφέρουν από μοναξιά και αποξένωση από τους συνομήλικούς/ές τους, ειδικά τα μοναχοπαίδια ή τα παιδιά μονογονεϊκών οικογενειών.

Επιπλέον πολλοί γονείς αναφέρουν ότι παρατηρούν απότομη πτώση της επίδοσης στα παιδιά τους, ότι παρουσιάζουν εξαιρετικά μειωμένα κίνητρα σε όλες τις διαστάσεις (π.χ. σχολείο, επαφή με φίλους) και ότι δεν έχουν καμία όρεξη πια να κάνουν οτιδήποτε άλλο εκτός από το να παίζουν διαδικτυακά παιχνίδια. Με άλλα λόγια, περιγράφουν τα παιδιά ως παραιτημένα, απορροφημένα, σχεδόν ακίνητα. Αυτή είναι μια εξαιρετικά δυσάρεστη κατάσταση που πρέπει να λάβουμε υπόψη.

Όλα τα προηγούμενα χρόνια, ακολουθώντας τις οδηγίες των νευροεπιστημόνων και των ψυχολόγων, «δώσαμε μάχες» για να κρατήσουμε τα παιδιά μας μακριά από τις οθόνες. Τα ενθαρρύνσαμε να παίξουν σε εξωτερικούς χώρους, να ασχοληθούν με συνομήλικούς/ές τους, να περάσουν τον ελεύθερο χρόνο τους παίζοντας επιτραπέζια παιχνίδια ή διαβάζοντας βιβλία. Αλλά μια ωραία πρωία ξέσπασε η πανδημία και τα πάντα ανατράπηκαν. Ο υπολογιστής γίνεται η μόνη διέξοδος, ανοίγει την πόρτα στη γνώση, παρέχει πρόσβαση στην εκπαίδευση και είναι επίσης ένας από τους λίγους τρόπους επικοινωνίας με άλλους. Από το «Μην κάθεστε στον υπολογιστή όλη την ημέρα» φτάσαμε στο «Καθίστε στον υπολογιστή και διαβάστε!» Δυστυχώς, οι συνέπειες είναι πολλές και επηρεάζουν ολόκληρη την οικογένεια. Έφηβοι με κόκκινα μάτια, μερικές φορές λόγω της ακτινοβολίας από το «μπλε φως» στο οποίο εκτίθενται, και μερικές φορές από τις ξάγρυπνες νύχτες επειδή δεν διαθέτουν ένα τελετουργικό ρυθμό ύπνου και έχουν χάσει την επαφή με την προ-πανδημική ζωή τους – τη ζωή εκτός σύνδεσης.

Οι απόφοιτοι και απόφοιτες που προετοιμάζονται για τις τελικές τους εξετάσεις τους τελευταίους μήνες έχουν ξεχάσει πώς είναι να γράφεις με στυλό. Οι 16χρονοι έφηβοι φλερτάρουν μόνο με ψευδώνυμα στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης, έχουν ως πρότυπα αμφισβητήσιμους ινφλουένσερ και εκτοξεύουν τον θυμό τους ανά πάσα στιγμή σε διαδικτυακές αρένες που έκτοτε έχουν γίνει οι πρώην «σχολικές αυλές» τους.

[15] Αρκετός λόγος έχει γίνει για τις επιδράσεις της πολύωρης χρήσης της οθόνης. Διαθέσιμο σε: <https://insidestory.gr/article/covid19-poso-kindinyeyoy-n-ta-paidia-apo-othoni>. Τελευταία πρόσβαση 1 Μαΐου 2021.

5 ΠΟΙΕΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ ΕΧΕΙ Η ΤΗΛΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΣΤΟΥΣ ΓΟΝΕΙΣ;

Η πανδημία COVID-19 έχει επηρεάσει τις περισσότερες οικογένειες: από την αβεβαιότητα και την ένταση μέχρι τον συνεχή φόβο. Μερικοί γονείς έχουν χάσει το εισόδημά τους και τις δουλειές τους, η κοινωνική ζωή έχει μειωθεί στο ελάχιστο, και σε ορισμένες περιπτώσεις οι άνθρωποι ζούσαν και εξακολουθούν να ζουν σε πολύ περιορισμένο χώρο στα διαμερίσματα τους, και επειδή περισσότερα μέλη μένουν περισσότερο στο σπίτι από ό,τι συνήθως λόγω των μέτρων για την αντιμετώπιση του κορονοϊού.[16]

Η πανδημία άλλαξε ριζικά τους επαγγελματικούς ρόλους και την προσωπική ζωή των εκπαιδευτικών και των γονιών. Οι γονείς έγιναν ακούσια ενεργοί συμμετέχοντες/ουσες στη μαθησιακή διαδικασία, εκτός από την ανάγκη προσαρμογής στις αλλαγές στην επαγγελματική ζωή και στον αυξημένο πολλαπλό φόρτο εργασίας στο σπίτι. Η πλοήγηση μέσα από έναν άπειρο αριθμό πόρων, οδηγίες, προγράμματα και εργασία στο σπίτι δεν είναι πραγματικά εύκολη, είτε σωματικά είτε ψυχολογικά, ειδικά για οικογένειες με περισσότερα από ένα παιδιά στο σπίτι. [17]

Οι οικογένειες αντιμετωπίζουν επίσης την πρόκληση να αναπτύξουν νέες μορφές οικογενειακής επικοινωνίας, να δημιουργήσουν νέες τελετουργίες και να προωθήσουν τη δική τους ανάπτυξη προς την ψηφιακή εκπαίδευση. Μπορεί να είναι μια ευκαιρία να αναδιαρθρώσουν τον εαυτό τους ως οικογένεια και να απολαύσουν περισσότερο χρόνο μαζί. Αλλά αυτό μπορεί να επιτευχθεί μόνον εάν οι γονείς είναι σίγουροι και αισθάνονται ικανοί να συνδυάσουν την τηλεεκπαίδευση και τη δική τους επαγγελματική ζωή κάτω από την ίδια στέγη. Τότε, αρκετές ικανότητες θα παραμείνουν ελεύθερες για να αντιμετωπίσουν τα συναισθήματα και τις σκέψεις των δικών τους παιδιών με αμερόληπτο και χαλαρό τρόπο. Ωστόσο, αυτό δεν συμβαίνει στις περισσότερες ευρωπαϊκές οικογένειες. Λόγω ανασφάλειας, φόβου και άγχους, οι γονείς έχουν συχνά τη δύναμη να κάνουν μόνο ό,τι είναι απαραίτητο για να αντιμετωπίσουν την καθημερινότητα.

[16] Patrick, S. W., Henkhaus, L. E., Zickafoose, J. S., Lovell, K., Halvorson, A., Loch, S., Letterie, M., Davis, M. M. (2020). Well-being of parents and children during the COVID-19 pandemic: A national survey. *Pediatrics*, E2020016824. Διαθέσιμο σε: <https://doi.org/d9ct>. Τελευταία πρόσβαση 29 Απριλίου 2021.

[17] UNESCO. (2020). No Title. Διαθέσιμο σε: <https://en.unesco.org/covid19/educationresponse/learningneverstops/testimonies>. Τελευταία πρόσβαση 29 Απριλίου 2021.

Οι γονείς αντιμετωπίζουν τις ακόλουθες προκλήσεις:

1. Δυσκολίες επειδή δεν λαμβάνουν επαρκή υποστήριξη και εκπαίδευση στη χρήση ψηφιακών εργαλείων. Στις περισσότερες περιπτώσεις, οι δεξιότητες αρκούν μόνο για να βγάλουν την επόμενη μέρα. [18]

2. Να βρουν μια ισορροπία μεταξύ εργασίας και εκπαίδευσης στο σπίτι.

3. Διατήρηση θετικής σχέσης μεταξύ παιδιών και κηδεμόνων.

Εκτός από τις προκλήσεις που περιγράφονται παραπάνω, οι γονείς έπρεπε επίσης να επιλύσουν τις δυσκολίες της διασφάλισης της σύνδεσης στο διαδίκτυο, της προσβασιμότητας στα ηλεκτρονικά συστήματα του σχολείου και τη δημιουργία πλατφορμών ηλεκτρονικής μάθησης για τα παιδιά. [19]

Επιπλέον, οι εργασιακές τους ευθύνες καθιστούν δύσκολο για τους γονείς να αποδώσουν και να εμπλακούν αποτελεσματικά στη μάθηση των παιδιών τους, ειδικά σε μονογονεϊκές οικογένειες. Συχνά, ο μονογονέας εργάζεται και δεν είναι διαθέσιμος να υποστηρίξει τα παιδιά κατά τη διάρκεια της τηλεργασίας του. Για ορισμένα παιδιά που έχουν δυσκολία συγκέντρωσης ή είναι απρόθυμα να συμμετάσχουν στην τάξη, η γονική συμμετοχή είναι ζωτικής σημασίας. [20]

Τα παιδιά με προβλήματα συγκέντρωσης μπορούν εύκολα να χαθούν στις διαδικτυακές δραστηριότητες της τηλεεκπαίδευσης που δεν έχουν καμία σχέση με το μάθημα στο σχολείο. Με το μάθημα που διαρκεί όλη μέρα και με τις εργασίες που πρέπει επίσης να γίνουν, τα παιδιά περνούν κατά μέσο όρο 6-8 ώρες μπροστά από μια οθόνη.

[18] OECD. (2020). Learning remotely when schools close. 1–13. Διαθέσιμο σε: https://read.oecd-ilibrary.org/view/?ref=127_127063-iium328658&title=Learning-remotely-when-schools-close. Τελευταία πρόσβαση 29 Απριλίου 2021.

[19] Vuorikari, R., Velicu, A., Chaudron, S., Cachia, R., Di Gioia, R., & Europäische Kommission Gemeinsame Forschungsstelle. (2020). How families handled emergency remote schooling during the Covid-19 lockdown in spring 2020 summary of key findings from families with children in 11 European countries. Διαθέσιμο σε: <https://doi.org/10.2760/31977>. Τελευταία πρόσβαση 29 Απριλίου 2021.

[20] Bol, T. (2020). (2020, Απριλίου 30). Inequality in homeschooling during the Corona crisis in the Netherlands. First Results from the LISS Panel. Διαθέσιμο σε: <https://doi.org/10.31235/osf.io/hf32q>. Τελευταία πρόσβαση 29 Απριλίου 2021.

Το να κάθονται μπροστά στον υπολογιστή όλη την ώρα μπορεί επίσης να επιφέρει επιπλέον επιβάρυνση στην εργασία των παιδιών. [21] Επιπλέον με την τηλεκπαίδευση, τα παιδιά και οι έφηβοι συχνά δυσκολεύονται να διαχωρίσουν σαφώς τον ελεύθερο χρόνο από το σχολείο. Με τη μελέτη στο σπίτι, υπάρχει κίνδυνος αναβολής εργασιών και απώλειας του καθημερινού τους ρυθμού. Πολλοί έφηβοι δυσκολεύονται να ξυπνήσουν στην ώρα τους το πρωί και να οργανωθούν. Όταν οι έφηβοι σέρνονται από το κρεβάτι πέντε λεπτά πριν από την πρώτη τηλεδιάσκεψη ή κάνουν τις σχολικές τους εργασίες μέσα στη νύχτα, οι συγκρούσεις με τους γονείς τους είναι αναπόφευκτες. Ειδικά επειδή με τη σειρά τους βρίσκονται υπό πίεση και αισθάνονται ένοχοι επειδή δεν υποστηρίζουν επαρκώς τα παιδιά στην τηλεκπαίδευση παράλληλα με τη δουλειά τους. Πολλοί αισθάνονται ότι έχουν καεί και φτάνουν στα όρια της αντοχής τους.

Ιδιαίτερη προσοχή πρέπει να δοθεί στους γονείς που είναι κοινωνικά αποκλεισμένοι και προέρχονται από φτωχότερα περιβάλλοντα. Αυτοί οι γονείς βρίσκονται συχνότερα μπροστά σε δίλημμα καθώς δεν έχουν πρόσβαση στο διαδίκτυο και δεν είναι σε θέση να παρέχουν στα παιδιά τους υπολογιστές, λάπτοπ και παρόμοιες συσκευές επειδή δεν μπορούν να τα ανταπεξέλθουν οικονομικά. Όταν η Λιθουανία ξεκίνησε την τηλεκπαίδευση, περίπου 35.000 παιδιά στη χώρα δεν είχαν πρόσβαση στον απαραίτητο τεχνικό εξοπλισμό στο σπίτι. Αυτό σήμαινε ότι αυτά τα παιδιά δεν είχαν τη δυνατότητα να παρακολουθήσουν τα μαθήματα στο διαδίκτυο και προκαλούσε άγχος στους γονείς καθώς δεν μπορούσαν να αξιολογήσουν τι σήμαινε αυτό για το μέλλον των παιδιών τους. [22]

Η έρευνα δείχνει ότι οι οθόνες μπορεί να είναι επιβλαβείς για τα παιδιά, ειδικά για μεγάλα χρονικά διαστήματα, οπότε τα μικρά παιδιά δεν πρέπει να περνούν περισσότερο από 3 ώρες την ημέρα μπροστά σε υπολογιστές. [23]

[21] Ferri, F., Grifoni, P., & Guzzo, T. (2020). Online Learning and Emergency Remote Teaching: Opportunities and Challenges in Emergency Situations. *Societies*, 10(4), 86. Διαθέσιμο σε: <https://doi.org/10.3390/soc10040086>. Τελευταία πρόσβαση 29 Απριλίου 2021.

[22] Kristina Tamelytė: Nuotolinismokymas kelia daug iššūkių, bet suteikia naujų galimybių ir vilties. 2. Απριλίου 2020. V Διαθέσιμο σε: <https://www.bernardinai.lt/2020-04-02-nuotolinis-mokymas-kelia-daug-issukiu-bet-suteikia-nauju-galimybiu-ir-vilties/>. Τελευταία πρόσβαση 1 Μαΐου 2021.

[23] Pappas Stephanie: What do we really know about kids and screens? 1 Απριλίου 2020. Διαθέσιμο σε: <https://www.apa.org/monitor/2020/04/cover-kids-screens>. Τελευταία πρόσβαση 1 Μαΐου 2021.

Ωστόσο, οι μαθητές του δημοτικού περνούν πολύ περισσότερο χρόνο μπροστά στις οθόνες αυτές τις μέρες. Για το λόγο αυτό, σύμφωνα με έρευνα του Πανεπιστημίου του Βίνιους, σχεδόν οι μισοί από τους γονείς των παιδιών δημοτικού (46%) και περισσότερο από το ένα τρίτο (38%) των γονιών της πέμπτης έως όγδοης τάξης δεν είναι θετικοί ως προς την τηλεκαπαίδευση ως μορφή εκπαίδευσης, ενώ το 28% των γονιών των παιδιών δημοτικού και το 26% των γονέων της πέμπτης έως όγδοης τάξης είναι θετικοί ή πολύ θετικοί. Η τηλεκαπαίδευση ως μέθοδος μετάδοσης γνώσεων είναι ακόμη πιο ελκυστική για γονείς μεγαλύτερων μαθητών. Το ένα τρίτο των δασκάλων του δημοτικού (36%) βαθμολογεί την τηλεκαπαίδευση ως λιγότερο κατάλληλη μέθοδο μεταβίβασης γνώσεων και για το ένα τέταρτο των δασκάλων δημοτικού (26%) είναι μια πολύ ακατάλληλη μέθοδος μετάδοσης γνώσεων. Μόνο το 14% των δασκάλων θεωρούν αυτή τη μέθοδο κατάλληλη και το 20% πολύ κατάλληλη. Συνολικά, οι εκπαιδευτικοί αξιολόγησαν την τηλεκαπαίδευση μάλλον θετικά και βρήκαν επίσης θετικές τάσεις που προέκυψαν από την τηλεκαπαίδευση. [24]

Πολλοί γονείς θα δείχνουν πλέον περισσότερο ενδιαφέρον και θα υποστηρίζουν τη μάθηση των παιδιών τους. Μερικοί μαθητές που είχαν καλή επίδοση στο παρελθόν έδειξαν με τη μετάβαση στην τηλεκαπαίδευση ότι χρειάζονταν περισσότερη υποστήριξη για να μπορέσουν να εργαστούν ανεξάρτητα, ενώ άλλοι είχαν περισσότερο κίνητρο όταν βρίσκονταν σε ήρεμο και οικείο περιβάλλον χωρίς υπερβολική πίεση από συνομήλικους. [25]

Οι βελτιωμένες σχέσεις παιδιού-γονιών συνδέθηκαν με λιγότερη γονική απασχόληση και τη δυνατότητα να περνούν περισσότερο χρόνο με τα παιδιά, ειδικά όταν οι γονείς βρίσκονταν σε διακοπές ή κατά τη διάρκεια των διακοπών. Η συμμετοχή των γονιών στη σχολική εκπαίδευση των παιδιών είναι επίσης βασικός παράγοντας στην μαθησιακή επιτυχία των τελευταίων. [26]

[24] Roma, J. (n.d.). VU rekomendacijos dėl covid-19 VU tyrimas.

[25] Sara Bubb, M.-A. J. (n.d.). Learning from the COVID-19 home-schooling experience: Listening to pupils, parents/carers and teachers. Improving Schools. Διαθέσιμο σε: <https://doi.org/https://doi.org/10.1177/1365480220958797>. Τελευταία πρόσβαση 29 Απριλίου 2021.

[26] Wai-Cook, S.-S. M. (2020). The Reality of Home-Based Learning During COVID-19: Roles of Parents, Teachers, and School Administration in Promoting Self-Directed Learning. Journal of School Administration Research and Development, 5(52), 86-92.

Η ψυχική υγεία των γονιών έχει επιδεινωθεί κατά τη διάρκεια της πανδημίας. Υπάρχει ένας προφανής φόβος ότι τα παιδιά θα μείνουν πίσω και θα έχουν χειρότερες ευκαιρίες στην αγορά εργασίας ή ότι η σταδιοδρομία τους στο σχολείο θα διακυβευτεί λόγω των ελλείψεων γνώσεων που δημιουργούνται τώρα.

Κατά την οργάνωση της τηλεκπαίδευσης, είναι επιτακτική ανάγκη να αναπτυχθεί μια σαφής δομή και να καταστεί διαθέσιμη σε δασκάλους/ες, γονείς και μαθητές/τριες, έτσι ώστε η εκπαιδευτική διαδικασία να χαρτογραφηθεί καλά, σύμφωνα με την οποία τα ακόλουθα κριτήρια πρέπει να βρίσκονται στο προσκήνιο: οι πλατφόρμες που χρησιμοποιούνται στο μάθημα - καθορισμένες ώρες - κανόνες για την εφαρμογή διαδικτυακών μαθημάτων - απαιτήσεις σύνδεσης και εγγραφής στο διαδίκτυο για τις διάφορες πλατφόρμες - διαδικτυακή ασφάλεια των συμμετεχόντων - οργάνωση και διαθεσιμότητα κοινωνικής, συναισθηματικής και εκπαιδευτικής υποστήριξης. Αυτή η πλατφόρμα πρέπει να διασφαλίζει την ασφάλεια των μαθητών και μαθητριών - δεν είναι δυνατή η σύνδεση μέσω συνδέσμων που μπορούν να μεταβιβαστούν σε τρίτους. Αυτό μειώνει στιγμές διαταραχής κατά τη διάρκεια του μαθήματος. [27]

Επιπλέον, υπάρχει ακόμη ανάγκη βελτίωσης της δέσμευσης γονιών-σχολείου, έτσι ώστε όλα τα παιδιά να υποστηρίζονται αποτελεσματικά κατά τη διάρκεια της τηλεκπαίδευσης. Θα βοηθούσε στη μείωση των φόβων των γονιών και θα παρείχε καλύτερη υποστήριξη στα παιδιά τους να μαθαίνουν στο σπίτι. [28]

[27] Ferri, F., Grifoni, P., & Guzzo, T. (2020). Online Learning and Emergency Remote Teaching: Opportunities and Challenges in Emergency Situations. *Societies*, 10(4), 86. Διαθέσιμο σε: <https://doi.org/10.3390/soc10040086>. Τελευταία πρόσβαση 29 Απριλίου 2021.
[28] OECD. (2020). Learning remotely when schools close. 1–13. Διαθέσιμο σε: https://read.oecd-ilibrary.org/view/?ref=127_127063-iwrm328658&title=Learning-remotely-when-schools-close. Τελευταία πρόσβαση 29 Απριλίου 2021.

6 ΠΟΙΕΣ ΕΙΝΑΙ ΟΙ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ ΤΗΣ ΤΗΛΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΣΤΑ ΠΑΙΔΙΑ;

Η παγκόσμια πανδημία μας έφερε αντιμέτωπους/ες με την αναγκαιότητα επανεξέτασης του τρόπου με τον οποίο μεταδίδεται η γνώση. Ξαφνικά, χωρίς πρωτύπερα να έχει βιώσει καμία γενιά αυτήν την πραγματικότητα, αναγκαστήκαμε να περιορίσουμε σε πολύ μεγάλο βαθμό τις δραστηριότητές μας. Τώρα περνάμε το μεγαλύτερο μέρος της ημέρας μας μέσα σε τέσσερις τοίχους και βγαίνουμε μόνο για τις πιο βασικές ανάγκες.

Ακόμα κι αν ξαναλειτουργήσουν τα σχολεία στα ομόσπονδα κρατίδια, οι προκλήσεις για την υγεία παραμένουν και επηρεάζουν την οργάνωση της σχολικής διδασκαλίας, όπου οι περιορισμοί θα παραμείνουν ή μπορεί να χαλαρώσουν. Οι σχολικές κοινότητες επέστρεψαν και συνεχίζουν να επιστρέφουν μετά τις διακοπές σε νέες συνθήκες που απαιτούν και συνεχίζουν να απαιτούν προγραμματισμό και συνεχή ευελιξία. Μια προσέγγιση που συζητείται είναι η μικτή μάθηση (Blended Learning) - ένας συνδυασμός σχολικής διδασκαλίας και τηλεκαπαίδευσης.

Στην αρχή, ο φόβος ήταν πραγματικό χαρακτηριστικό:

«Στην τρέχουσα συγκυρία, ο κίνδυνος είναι αόρατος, και επειδή είναι και άγνωστος, τα άτομα δεν είναι προετοιμασμένα να τον αντιμετωπίσουν, διότι δεν υπάρχει στον πολιτισμό μας διαθέσιμη, συμβολικά διαμεσολαβημένη δυνατότητα για την αντιμετώπισή του» (...) «Πάντα απαρνιόμαστε τον θάνατο επειδή στο ασυνείδητό μας είμαστε αθάνατοι. Η ίδια η σκέψη του θανάτου μπορεί να είναι πολύ δύσκολη και αφόρητη. Είναι η στιγμή που είμαστε αντιμέτωποι μαζί του. Επομένως είναι αδύνατο να μην τον σκεφτούμε. [29]

[29] Gilson Iannini, (2020) Pandemic effect: fear appears with more intensity in the population. Διαθέσιμο σε: <https://www.medicina.ufmg.br/efeito-pandemia-medo-aparece-com-mais-intensidade-na-populacao/>. Τελευταία πρόσβαση 29 Απριλίου 2021.

Αναγνωρίζοντας ότι αυτός ο ιός προκαλεί κυρίως λοίμωξη του αναπνευστικού και είναι πιο θανατηφόρος από άλλες ιογενείς ασθένειες, η κοινωνία έπρεπε να προσαρμοστεί για να ανταποκριθεί στις απαιτήσεις και τις υποχρεώσεις στον τομέα της εκπαίδευσης σύμφωνα με το άρθρο 14 του Χάρτη Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης [30], διότι:

- «Κάθε πρόσωπο έχει δικαίωμα στην εκπαίδευση και στην πρόσβαση στην επαγγελματική και συνεχή κατάρτιση.
- Το δικαίωμα αυτό περιλαμβάνει την ευχέρεια δωρεάν παρακολούθησης της υποχρεωτικής εκπαίδευσης.
- Η ελευθερία ίδρυσης εκπαιδευτικών ιδρυμάτων με σεβασμό των δημοκρατικών αρχών καθώς και το δικαίωμα των γονιών να εξασφαλίζουν την εκπαίδευση και τη μόρφωση των παιδιών τους σύμφωνα με τις θρησκευτικές, φιλοσοφικές και παιδαγωγικές πεποιθήσεις τους, γίνονται σεβαστά σύμφωνα με τις εθνικές νομοθεσίες που διέπουν την άσκησή τους.» [31]

.Γι' αυτό κατέστη κρίσιμη η δημιουργία ενός συστήματος διαδικτυακής διδασκαλίας. Αναμφίβολα αποτελούσε μια μεγάλη πρόκληση, καθώς ούτε η πλειονότητα των δασκάλων ούτε των μαθητών ήταν ψυχολογικά προετοιμασμένοι για κάτι τέτοιο. Πολλοί/ές δεν είχαν τις απαραίτητες δεξιότητες ή/και τον εξοπλισμό για την χρήση αυτών των τεχνολογιών. Στα παιδιά που ξαφνικά βρέθηκαν στο σπίτι απομονωμένα σχεδόν από όλα και όλους, αυτός ο τρόπος διδασκαλίας έφερε μια εντελώς νέα πραγματικότητα. Στο σχολικό πλαίσιο, τα δεδομένα υποδηλώνουν ότι οι υπάρχουσες δεξιότητες παίζουν ρόλο, καθώς οι μαθητές/τριες με χαμηλότερο μορφωτικό επίπεδο μετά τη μετάβαση στην τηλεεκπαίδευση αποκλείστηκαν ακόμα περισσότερο. [32]

[30] Lisbon Treaty (2009). Διαθέσιμο σε: https://www.parlamento.pt/europa/Documents/Tratado_Versao_Consolidada.pdf. Τελευταία πρόσβαση 29 Απριλίου 2021.

[31] Lisbon Treaty (2009). Διαθέσιμο σε: https://www.parlamento.pt/europa/Documents/Tratado_Versao_Consolidada.pdf. Τελευταία πρόσβαση 29 Απριλίου 2021.

[32] Distance Learning in Higher Education: Evidence from a Randomized Experiment, Cacault (2019). Διαθέσιμο σε: <https://econpapers.repec.org/paper/cprceprdp/13666.htm>. Τελευταία πρόσβαση 29 Απριλίου 2021.

Από την άλλη πλευρά, ενώ οι γνωστικές δεξιότητες αποτελούν το θεμέλιο όλης της μάθησης, είναι απίθανο να έχουν αντίκτυπο στην επιτυχία της τηλεκπαίδευσης. Οι δεξιότητες αυτενέργειας, η στάση απέναντι στη μάθηση και η αυτοεκτίμηση έχουν αποδειχθεί σημαντικές για την ακαδημαϊκή επιτυχία. [33] Υποδηλώνεται ότι οι μαθητές/τριες χωρίς δεξιότητες στην αυτόνομη μάθηση μπορεί να μην είναι σε θέση να πετύχουν στην τηλεκπαίδευση. Έχει σχέση επίσης με την κοινωνικοοικονομική κατάσταση της οικογένειας από την οποία προέρχονται. [34]

Για πολλά παιδιά, ιδιαίτερα εκείνα που έχουν αλλάξει σχολείο, τόπο κατοικίας ή ακόμη και χώρα, το σχολείο αποτελεί συχνά τον μόνο τόπο όπου μπορούν να χτίσουν και να διατηρήσουν την κοινωνική τους ζωή. Είναι επίσης ο μόνος τόπος όπου μπορούν να μάθουν παιδαγωγικές πρακτικές και να ανταλλάξουν ιδέες, καθώς πολλοί γονείς δεν μπορούν να τα υποστηρίξουν επαρκώς για διάφορους λόγους (γλωσσικές δυσκολίες, έλλειψη γνώσης του σχολικού περιβάλλοντος, εργασιακή επιβάρυνση κ.λπ.). Επιπλέον, οι συνομήλικοι και το σχολείο διαδραματίζουν σημαντικό ρόλο στην κοινωνικοποίησή τους. [35]

Με το ξέσπασμα του COVID-19 και το κλείσιμο των σχολείων, οι τάξεις άλλαξαν και δεν εκπλήρωναν πλέον τις παραδοσιακές τους λειτουργίες. Το σχολείο έπαψε προσωρινά να είναι ο τόπος που διευκόλυνε νέες εμπειρίες βασισμένες στις υπάρχουσες/ παραδοσιακές εμπειρίες. [36]

Κατά συνέπεια, το σπίτι έγινε ο τόπος στον οποίο τα παιδιά, οι γονείς και οι δάσκαλοι δημιουργούσαν τις εμπειρίες τους. Έτσι, η εξ αποστάσεως μάθηση οδήγησε σε μετατόπιση των τάξεων γεγονός που δεν επηρέασε μόνο τις εμπειρίες από τη φοίτηση στο σχολείο, από τη μάθηση στο σχολείο, και από άλλες μεθόδους μάθησης κ.λπ., αλλά προκάλεσε και επιπτώσεις στις πολιτιστικές, οικιακές και καθημερινές εμπειρίες. [37]

[33] Cunha, Anabela (2013) The Importance of Extracurricular Activities in School Motivation and School Success. Διαθέσιμο σε: <https://core.ac.uk/download/pdf/61014587.pdf>. Τελευταία πρόσβαση 29 Απριλίου 2021.

[34] Pedro Carneiro: The Impact of Early Cognitive and Non-Cognitive Skills on Later Outcomes. 1. Nov. 2007. Διαθέσιμο σε: https://www.researchgate.net/publication/4807581_The_Impact_of_Early_Cognitive_and_Non-Cognitive_Skills_on_Later_Outcomes. Τελευταία πρόσβαση 1 Μαΐου 2021.

[35] Popyk (2019) The impact of distance learning on the social practices of schoolchildren during the COVID-19 pandemic. Διαθέσιμο σε: https://www.researchgate.net/publication/346216051_The_impact_of_distance_learning_on_the_social_practices_of_schoolchildren_during_the_COVID-19_pandemic_reconstructing_values_of_migrant_children_in_Poland. Τελευταία πρόσβαση 29 Απριλίου 2021.

[36] Pierre Bourdieu: theory in practice (1990). Διαθέσιμο σε: http://www.scielo.br/scielo.php?script=sci_arttext&pid=S0034-76122006000100003. Τελευταία πρόσβαση 29 Απριλίου 2021.

[37] Spurling (2013) Theories of practice. Διαθέσιμο σε: https://www.researchgate.net/publication/298102903_Theories_of_practice_and_sustainable_consumption. Τελευταία πρόσβαση 29 Απριλίου 2021.

Μια μελέτη από την Πορτογαλία δείχνει ότι «οι ανισότητες στις σχολικές επιδόσεις που υπήρχαν στο πορτογαλικό εκπαιδευτικό σύστημα πριν από την πανδημία επιδεινώθηκαν αναπόφευκτα από τις τρέχουσες συνθήκες». Συνέκρινε διάφορα στατιστικά στοιχεία σχετικά με τις συνθήκες διαβίωσης των παιδιών στην Πορτογαλία, εστιάζοντας στα παιδιά που βρίσκονται σε πιο μειονεκτική θέση και υπογραμμίζοντας τη σημασία της παραμονής τους στο σχολείο κατά τη διάρκεια της πανδημίας:

«Τα αποτελέσματα υπογραμμίζουν επίσης τη σημασία της επιστροφής στη δια ζώσης διδασκαλία μόλις το επιτρέψει η υγειονομική κατάσταση, λαμβάνοντας υπόψη την προτεραιότητα που δίνεται στους μαθητές/τριες στο πρόγραμμα σπουδών μέχρι τον δεύτερο κύκλο». [38]

Η μελέτη υπογραμμίζει επίσης ότι «οι συνθήκες διαβίωσης είναι κρίσιμες για την επιτυχία της τηλεκπαίδευσης». Σύμφωνα με τα τελευταία στοιχεία που δημοσιεύτηκαν το 2019 από το Εθνικό Ινστιτούτο Στατιστικής (INE) [39], διαπιστώθηκε ότι περίπου το 25,8% όλων των παιδιών στην Πορτογαλία κάτω των 12 ετών ζουν σε σπίτια με ταβάνια που στάζουν νερό, με τοίχους, θεμέλια και πάτωμα γεμάτα υγρασία και με σάπια κουφώματα παραθύρων ή δάπεδα.

Επιπλέον, σχεδόν το 13% δεν μπορεί να θερμαίνει τα σπίτια του επαρκώς και το 9,2% δεν έχει αρκετό φως, το 15,5% ζει σε πολύ μικρά σπίτια και το 6,5% ζει σε περιοχή με υψηλή εγκληματικότητα ή βία. Σχεδόν το 13% ανέφερε ότι αντιμετώπιζε ορατή ρύπανση ή άλλα περιβαλλοντικά προβλήματα στην περιοχή διαβίωσής τους.

Η ψυχική υγεία και η προώθηση της ψυχικής ευεξίας είναι ζήτημα αυξανόμενης σημασίας στις σημερινές κοινωνίες. Περίπου 450 εκατομμύρια άνθρωποι παγκοσμίως πάσχουν από κάποια μορφή ψυχικής πάθησης ή συμπεριφορικής διαταραχής. Ωστόσο, μόνο ένας μικρός αριθμός λαμβάνει επαρκή θεραπεία. Λόγω της συνεχώς αυξανόμενης ανάγκης για θεραπεία σε αυτόν τον τομέα, το κόστος για τη θεραπεία έχει αυξηθεί σημαντικά.

[38][1] Peralta, Susana (2020) distance learning exacerbates inequalities. Διαθέσιμο σε: <https://www.dnoticias.pt/2021/2/5/249558-ensino-a-distancia-agrava-desigualdades-entre-criancas/>. Τελευταία πρόσβαση 29 Απριλίου 2021.

[39] INE 2019. Διαθέσιμο σε: https://www.ine.pt/xportal/xmain?xpid=INE&xpgid=ine_publicacoes&PUBLICACOEStipo=ea&PUBLICACOESEscoleccion=107827&selTab=tab0&xlang=pt. Τελευταία πρόσβαση 1 Μαΐου 2021.

Εκτιμάται ότι οι ψυχικές παθήσεις και οι συμπεριφορικές διαταραχές αντιπροσωπεύουν περίπου το 12% των συνολικών δαπανών που σχετίζονται με ασθένειες. Ωστόσο, ο προϋπολογισμός κάθε χώρας που διατίθεται για την ψυχική υγεία συνήθως είναι μικρότερος από το 1% των συνολικών δαπανών που σχετίζονται με την υγεία. [40]

Σύμφωνα με μια μελέτη της Σχολής Νοσηλευτικής της Κοϊμπρα, [41] στην Πορτογαλία, το 20% των παιδιών και των εφήβων έχουν τουλάχιστον μία ψυχική διαταραχή κατά τη σχολική χρονιά 2019-2020. Σχεδόν το 31% των νέων έχουν συμπτώματα κατάθλιψης, τα περισσότερα από τα οποία είναι μέτριας ή σοβαρής έντασης. Το σενάριο επιδεινώνεται από την περίοδο καραντίνας και την κοινωνική απομόνωση. «Η απομόνωση επιδεινώνει τις ψυχικές διαταραχές και μπορεί δυνητικά να καθυστερήσει την επίλυση των συγκυριακών προβλημάτων. Η συχνή ή παρατεταμένη απομόνωση είναι παράγοντας που επηρεάζει πάντα αρνητικά την ψυχική υγεία των παιδιών.» [42] Γενικά, η επίμονη ανασφάλεια, η κοινωνική απομόνωση και το άγχος φαίνεται να προάγουν συμπτώματα ψυχικής υγείας και ασθένειες. Επιπλέον, τα τρέχοντα περιστατικά, οι περιορισμοί και οι κίνδυνοι από τον κορονοϊό αναφέρονται πάντα και παντού, αλλά η προσφορά υπηρεσιών βοήθειας δεν διαφημίζονται επαρκώς και οι γονείς και τα παιδιά συχνά δεν ξέρουν πού να αναζητήσουν βοήθεια για ψυχολογικά προβλήματα. Ειδικά τα παιδιά από δύσκολα οικογενειακά περιβάλλοντα που διαφορετικά θα μπορούσαν ίσως να στραφούν πιο εύκολα προς τους δασκάλους τους αν βρίσκονταν στο σχολείο, δεν έχουν πλέον αυτή την ευκαιρία στην τηλεκπαίδευση. Και για τους δασκάλους είναι δύσκολο να εκτιμήσουν την κατάσταση των παιδιών. Ακόμα και όταν συμμετέχουν στο μάθημα, κάτι που δεν λειτουργεί για όλους τους μαθητές/τριες, το μικρόφωνο και η κάμερα συχνά είναι απενεργοποιημένα. Αυτό σημαίνει ότι δεν μπορούν να αντιληφθούν την κατάσταση των παιδιών και των εφήβων. Η επικοινωνία είναι πολύ δύσκολη.

[40] WHO (2001) The world health report 2001 - Mental Health: New Understanding, New Hope. Διαθέσιμο σε: <https://www.who.int/whr/2001/en/>. Τελευταία πρόσβαση 29 Απριλίου 2021.

[41] Pangiao, Nuno: Prevenção de Comportamentos Suicidários. 2020. Διαθέσιμο σε: https://web.esenfc.pt/v02/pa/conteudos/downloadArtigo.php?id_ficheiro=579&codigo=. Τελευταία πρόσβαση 1 Μαΐου 2021.

[42] Pangiao, Nuno (2020). Διαθέσιμο σε: <https://www.dn.pt/edicao-do-dia/19-jan-2021/pandemia-efeito-na-saude-mental-de-criancas-e-jovens-podera-prolongar-se-13246507.html>. Τελευταία πρόσβαση 29 Απριλίου 2021.

Επιπλέον, οι εκπαιδευτικοί δεν μπορούν να ξέρουν ποιος άλλος ακούει στο μάθημα, γεγονός που εγείρει πρόσθετα ζητήματα προστασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα.

Το ίδιο ισχύει και για τις δραστηριότητες του ελεύθερου χρόνου που έπρεπε να ανασταλούν κατά τη διάρκεια της πανδημίας του κορονοϊού. Κατά κανόνα, δεν είναι μόνο ο τόπος όπου τα παιδιά και οι έφηβοι έχουν κοινωνική επαφή με τους συνομήλικούς/ές τους και ως εκ τούτου ένα υποστηρικτικό δίκτυο, αλλά και εδώ υπάρχει έλλειψη ενήλικων ατόμων αναφοράς πέραν της οικογένειας με τους οποίους θα μπορούσαν να μιλήσουν για τις ανησυχίες και τα προβλήματά τους, εάν οι γονείς δεν είναι επιλογή ως συνομιλητές, για παράδειγμα σε περιπτώσεις ενδοοικογενειακής βίας ή κακοποίησης.

Σύμφωνα με τις αρχικές μελέτες, το ότι είναι περισσότερο ή συνεχώς στο σπίτι, έχει επίσης οδηγήσει σε αύξηση της ενδοοικογενειακής βίας, ειδικά κατά των γυναικών και των παιδιών. Υπάρχουν και λιγότερο δραματικά προβλήματα: οι πολλές ώρες που αφιερώνουν μαζί ως οικογένεια, σε συνδυασμό με την τεταμένη ψυχική κατάσταση πολλών ανθρώπων και το πρόσθετο άγχος της τηλεκαπαίδευσης, μπορεί να προκαλέσουν επιβάρυνση και να οδηγήσουν σε συγκρούσεις.

Στην Πορτογαλία, σε μια προσπάθεια δημιουργίας και παροχής ποικίλων πόρων για τη στήριξη των σχολείων, το Υπουργείο Παιδείας δημιούργησε ένα συμπληρωματικό σύνολο βοηθημάτων για την πρωτοβάθμια και δευτεροβάθμια εκπαίδευση, που μεταδίδεται στην εθνική τηλεόραση και διατίθεται στον ιστότοπο [#EstudoEmCasa](#) (Μαθαίνω στο σπίτι) της Γενικής Διεύθυνσης Εκπαίδευσης.

Το [#EstudoEmCasa](#) do Ensino Básico (Μαθαίνω στο σπίτι – πρωτοβάθμια εκπαίδευση) είναι το όνομα του τομέα που προσφέρει εκπαιδευτικά προγράμματα από τις 09:00 έως τις 16:30. Το καθημερινό περιεχόμενο παρουσιάζεται σε 30λεπτες εκπομπές και εξυπηρετεί όλες τις σχολικές τάξεις. Πρώτα απ' όλα, είναι ένα συμπληρωματικό εργαλείο για τη δουλειά των εκπαιδευτικών με τους μαθητές τους.

Αυτά τα θεματικά εκπαιδευτικά τμήματα προσφέρουν περιεχόμενο που σχετίζεται με τη βασική μάθηση από το έτος 1 έως το έτος 9 (πρωτοβάθμια εκπαίδευση), ομαδοποιημένο κατά: έτος 1, έτος 2, έτος 3 και έτος 4 (1ος κύκλος), έτος 5 και έτος 6 (2ος κύκλος), έτος 7 και έτος 8 και έτος 9 (3ος κύκλος).

Ωστόσο, το #EstudoEmCasa δεν αντικαθιστά την παρέμβαση του εκπαιδευτικού. Είναι απλώς ένα βοήθημα που προορίζεται και συμπεριλαμβάνεται ως συμπλήρωμα στο πρόγραμμα σπουδών της εξ αποστάσεως εκπαίδευσης του σχολείου.

Για τους μαθητές/τριες του σχολείου, τα ακόλουθα σημεία πρέπει να τηρούνται κατά την εκπαίδευση στο σπίτι:

- Οργάνωση του σχολικού προγράμματος σπουδών
- Πρόσβαση σε εξοπλισμό
- Ψηφιακά εργαλεία
- Ατομική υποστήριξη για μαθητές και μαθήτριες – η κοινή ευθύνη γονέων και κηδεμόνων
- Υποστήριξη των μαθητών και μαθητριών στο σχεδιασμό του μαθησιακού περιβάλλοντος στην εξ αποστάσεως εκπαίδευση
- Διαχείριση επαγγελματικής κατάρτισης και μάθησης που σχετίζεται με την εργασία.

Βασικά μπορούμε να ισχυριστούμε ότι αν και όλα τα νέα είναι τρομακτικά, όσο περισσότερο εκπαιδεύουμε τον εαυτό μας, τόσο λιγότερο φοβόμαστε το άγνωστο:

«Το μέλλον δεν είναι το αποτέλεσμα της επιλογής μεταξύ εναλλακτικών μονοπατιών που προσφέρει το παρόν, αλλά ένας τόπος που δημιουργείται. Το μέλλον δεν είναι ένας τόπος στον οποίο πηγαίνουμε, αλλά τον οποίο δημιουργούμε. Τα μονοπάτια δεν πρέπει να βρεθούν, αλλά να ανοιχτούν και η δραστηριότητα αυτή αλλάζει και τον ίδιο τον δημιουργό και τον προορισμό» (Schaar, John) [43]

[43] John Schaar, Διαθέσιμο σε: <https://www.goodreads.com/quotes/1056113-the-future-is-not-a-result-of-choices-among-alternative>. Τελευταία πρόσβαση 1 Μαΐου 2021.

7 ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ

Τέλος, η ανταλλαγή και η σύγκριση των εμπειριών των χωρών εταίρων μάς έδειξαν ότι οι οικογένειες στην Ευρώπη αντιμετωπίζουν και εξακολουθούν να αντιμετωπίζουν τα ίδια προβλήματα, τα οποία μπορούμε να συνοψίσουμε ως εξής: πριν από την πανδημία του Covid 19, η τηλεεκπαίδευση επιλεγόταν από τους γονείς για να δώσουν στα παιδιά μια διαφορετική μορφή εκπαίδευσης. Η πανδημία ανάγκασε όλους τους γονείς, τους μαθητές, τις μαθήτριες και τους δασκάλους να στραφούν σε αυτήν τη μέθοδο διδασκαλίας, η οποία έθεσε πολλές προκλήσεις. Οι οικογένειες, ειδικά εκείνες που βρίσκονται σε μειονεκτική θέση, δεν είχαν εύκολα τη δυνατότητα να παρέχουν στα παιδιά τους τον εξοπλισμό που χρειάζονταν για να συμμετάσχουν στα διαδικτυακά μαθήματα. Τόσο οι γονείς όσο και οι δάσκαλοι έπρεπε να προσαρμόσουν και να βελτιώσουν τις δεξιότητές τους για να αντιμετωπίσουν τη διαδικτυακή διδασκαλία και να αντιμετωπίσουν τις δυσκολίες των παιδιών να παραμείνουν συγκεντρωμένα και προσεκτικά υιοθετώντας δημιουργικές και ελκυστικές προσεγγίσεις. Οι γονείς έπρεπε να μοιράσουν τον χρόνο και την προσοχή τους μεταξύ της τηλεργασίας τους και των αναγκών των παιδιών τους, βοηθώντας τα να χρησιμοποιήσουν τις απαραίτητες συσκευές για τα διαδικτυακά μαθήματα. Εκτός από τις οικονομικές τους ανησυχίες και τους φόβους για την παγκόσμια υγειονομική κατάσταση, οι γονείς έπρεπε να αντιμετωπίσουν τα πρακτικά ζητήματα που σχετίζονται με την αύξηση του χρόνου που περνούν στο σπίτι όλη την ημέρα. Αναγκάστηκαν επίσης να αφήσουν τα παιδιά τους να περνούν περισσότερο χρόνο στο διαδίκτυο για τις εκπαιδευτικές και ψυχαγωγικές τους δραστηριότητες. Υπό κανονικές συνθήκες, οι γονείς δεν θα επέτρεπαν στα παιδιά τους να περνούν πολύ χρόνο στο διαδίκτυο, αλλά τώρα δεν υπάρχει άλλη επιλογή. Τα παιδιά έχουν βαρεθεί και είναι λυπημένα, οπότε στρέφονται σε διαδικτυακές δραστηριότητες για να γεμίσουν τον βαρετό χρόνο. Ο χρόνος που περνάνε τα παιδιά μπροστά στην οθόνη επηρεάζει την υγεία και τη συμπεριφορά τους, επιδεινώνει την όραση και τα αφήνει έκθετα στον εκφοβισμό στον κυβερνοχώρο και τη σεξουαλική παρενόχληση. Οι γονείς φοβούνται επίσης για το μέλλον των παιδιών τους. Τα κενά στην εκπαίδευση θα μπορούσαν να έχουν αντίκτυπο στη μελλοντική σταδιοδρομία τους.

Οι προσπάθειές τους να κρατήσουν τα παιδιά μακριά από δραστηριότητες στην οθόνη δημιουργούν συγκρούσεις μεταξύ γονιών και παιδιών και επιδεινώνουν προϋπάρχουσες συνθήκες.

Επιπλέον, το σπίτι δεν αποτελεί πάντα ασφαλές μέρος. Όταν υπάρχει ενδοοικογενειακή βία ή άσχημες συνθήκες, μετατρέπεται σε παγίδα για τα παιδιά. Η αβεβαιότητα αυξάνει επίσης τον αριθμό των ψυχικών ασθενειών. Οι εκπαιδευτικοί, από την άλλη πλευρά, δεν έχουν αρκετούς πόρους, υποστήριξη ή δεξιότητες για να εκτελέσουν όλα τα καθήκοντά τους ως εκπαιδευτικοί, μέντορες και πρότυπα εκτός της οικογένειας.

Βρισκόμαστε σε μια ιστορική κατάσταση εξαίρεσης που αποτελεί πρόκληση για ανθρώπους σε όλο τον κόσμο. Προκειμένου να υποστηρίξουμε τις οικογένειες, να τις βοηθήσουμε να μην καταρρεύσουν από το άγχος, αλλά και να αναγνωρίσουν τις ευκαιρίες και τις δυνατότητες που ενυπάρχουν στην κρίση, χρειαζόμαστε διαφορετικές προσεγγίσεις. Οι υπηρεσίες επαγγελματικής υποστήριξης εύκολης πρόσβασης πρέπει να είναι διαθέσιμες στο διαδίκτυο και να γίνονται ευρέως γνωστές. Οι γονείς χρειάζονται υποστήριξη για την αντιμετώπιση της κατάστασης που τους προκαλεί άγχος: βοήθεια για την ανατροφή και για τη σχέση του ζευγαριού, αλλά και οδηγίες για την αντιμετώπιση του ψηφιακού άγχους, ζητήματα προστασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και άλλων επιπτώσεων της αυξανόμενης ψηφιοποίησης της εργασίας και της σχολικής ζωής.

Ο ρόλος των γονιών είναι εξαιρετικά δύσκολος καθώς πρέπει να διαχειριστούν την εύθραυστη ισορροπία της σχέσης γονέα-παιδιού. Από αυτή την άποψη, οι ειδικοί συνιστούν προσεκτική παρακολούθηση των αλλαγών στη συμπεριφορά του ύπνου, τις διατροφικές συνήθειες, τη διάθεση και την ενασχόλησή τους με δραστηριότητες, που τους ήταν σημαντικές πριν την πανδημία. Οι γονείς πρέπει να βοηθήσουν τα παιδιά τους να δημιουργήσουν ένα πλάνο που θα περιλαμβάνει τόσο τα μαθήματα και τις ασκήσεις για το σχολείο όσο και τις δραστηριότητες που είναι διασκεδαστικές και επιτρέπουν στα παιδιά να χαλαρώνουν σωματικά και διανοητικά, όπως για παράδειγμα, να βγαίνουν καθημερινά βόλτες, να μαγειρεύουν από κοινού, να ασχολούνται με την κηπουρική, να παίζουν επιτραπέζια παιχνίδια, ακόμη και να ονειροπολούν.

8 ΠΩΣ ΜΠΟΡΟΥΝ ΟΙ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΕΣ ΕΝΗΛΙΚΩΝ ΝΑ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΟΥΝ ΤΟΥΣ ΓΟΝΕΙΣ;

Σε μια πρόσφατη έρευνα που πραγματοποιήθηκε στο πλαίσιο του προγράμματος Erasmus+ "Europarents 2020", διαπιστώθηκε ότι τα μαθήματα κατάρτισης γονέων χρησιμοποιούνται πολύ σπάνια. Αντίθετα, οι γονείς όταν βιώνουν συγκρουσιακές καταστάσεις ζητούν συμβουλές από φίλους ή συναδέλφους. Πώς μπορούν λοιπόν οι εκπαιδευτές ενηλίκων να φέρουν σε επαφή γονείς και παρόχους μαθημάτων; Σε γενικές γραμμές, ως κοινοπραξία έργου που αποτελείται από εμπειρογνώμονες από διάφορα ιδρύματα που συνεργάζονται με σχολεία, γονείς, παιδιά και οικογένειες γενικά, συνιστούμε στα σχολεία ειδικότερα να προσφέρουν ένα είδος πλατφόρμας για μετεκπαίδευση για τους γονείς. Ειδικά σε σχέση με την επιδημία του κορονοϊού, τα κενά στο εκπαιδευτικό σύστημα, αλλά και το χάσμα μεταξύ κοινωνικοοικονομικά ευνοημένων και μειονεκτικών στρωμάτων, έχουν γίνει ορατά. Μετά από πάνω από έναν χρόνο σχολικής εκπαίδευσης, σχολεία, γονείς και, δυστυχώς, το κράτος εξακολουθούν να βρίσκονται σε κατάσταση σοκ και υπάρχει έλλειψη καλών λύσεων και προσφορών για τους γονείς. Προκειμένου να ξεπεραστεί αυτό το πρόβλημα, απαιτείται μεγάλος αριθμός δρώντων που μπορούν να προσφέρουν σχετικές προσφορές. Όχι μόνο ιδρύματα εκπαίδευσης ενηλίκων, αλλά και

- πάροχοι εκπαίδευσης γονέων
- ιδιωτικές πρωτοβουλίες
- δήμοι
- περιφερειακοί σύλλογοι
- ιδρύματα και ενώσεις που δραστηριοποιούνται στον τομέα των παιδιών, της νεολαίας και της οικογένειας
- σύλλογοι γονέων
- υπηρεσίες παιδικής μέριμνας κ.λπ.

μπορούν να προσφέρουν δυνατότητες, οι οποίες θα βοηθήσουν τους γονείς και εμμέσως και τα παιδιά.

Η μετεκπαίδευση των γονέων θα ήταν απαραίτητη κυρίως για τους παρακάτω τομείς:

Δεξιότητες χρήσης μέσων επικοινωνίας:

- Επικοινωνία στο διαδίκτυο - Κώδικας δεοντολογικής συμπεριφοράς, αντιμετώπιση ομάδων πίεσης στον κυβερνοχώρο (Cyber-Lobbying)/Λόγος μίσους
- Ασφάλεια στο διαδίκτυο – Προστασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα/Δικαίωμα πνευματικής ιδιοκτησίας
- Εργαλεία για συνεργασία - MS Teams, Zoom, etc.
- Εργαλεία δημιουργίας περιεχομένων

Κοινωνικές ικανότητες:

- Επικοινωνία
- Διαχείριση χρόνου
- Αποτροπή συγκρούσεων – Επίλυση συγκρούσεων

Γενικά θέματα:

- Δημιουργία χώρου εργασίας – Μαθησιακή γωνιά
- Μαθαίνω να μαθαίνω
- Ανεξάρτητη μάθηση
- Χρήση μέσων επικοινωνίας vs. «πραγματικός» ελεύθερος χρόνος

Επειδή εδώ υπάρχει τεράστια ανάγκη, σχεδιάζουμε ένα επόμενο έργο που θα παρέχει ακριβώς τέτοιες δυνατότητες. Στη συνέχεια, αυτή η πλατφόρμα θα ήταν διαθέσιμη σε όλους τους γονείς και τα σχολεία ως Ανοιχτοί Εκπαιδευτικοί Πόροι. Προκειμένου να προσφέρουμε αυτήν τη δυνατότητα στους γονείς, θα συνεργαστούμε απευθείας με τα σχολεία και θα τα υποστηρίξουμε στη δουλειά με τους γονείς. Επειδή η δουλειά με τους γονείς ξεκινά στο σχολείο. Εκεί, οι εκπαιδευτικοί έχουν την ευκαιρία να απευθυνθούν στους γονείς που τους χρειάζονται περισσότερο και να τους επισημάνουν τις δυνατότητες. Αυτή η πλατφόρμα θα μπορούσε επίσης να προσφέρει συγκεκριμένα μαθήματα που έχουν αναπτυχθεί κατόπιν αιτήματος των εκπαιδευτικών, προσφέροντας έτσι τα μαθήματα που είναι πιο απαραίτητα. Οι εκπαιδευτές ενηλίκων εισέρχονται σε μια διαδικασία συνεργασίας που προωθεί την ανταλλαγή καινοτόμων μεθόδων και δυνατοτήτων και έχει τεράστια επιρροή στον τομέα της συνεχούς εκπαίδευσης για τους ανθρώπους του αύριο. Καλύτερη υποστήριξη των παιδιών, διευκόλυνση επιτυχημένης σχολικής σταδιοδρομίας και ελαχιστοποίηση του ποσοστού εγκατάλειψης του σχολείου σημαίνει την ενηλικίωσή τους για να μπορούν να συμμετέχουν ενεργά στην κοινωνία και να έχουν μια καλή αρχή στη σταδιοδρομία τους.

9 BIBLIOGRAPHY

<https://insidestory.gr/article/covid19-poso-kindyneyoyn-ta-paidia-apo-othoni>. Τελευταία πρόσβαση 1. Μαί 2021.

Bol, T. (2020). (2020, Απριλίου 30). Inequality in homeschooling during the Corona crisis in the Netherlands. First Results from the LISS Panel. Διαθέσιμο σε: <https://doi.org/10.31235/osf.io/hf32q> Τελευταία πρόσβαση 29 Απριλίου 2021.

Bourdieu Pierre: Theory in practice (1990). Διαθέσιμο σε: http://www.scielo.br/scielo.php?script=sci_arttext&pid=S0034-76122006000100003. Τελευταία πρόσβαση 29 Απριλίου 2021.

Bubb Sara, M.-A. J. (n.d.): Learning from the COVID-19 home-schooling experience: Listening to pupils, parents/carers and teachers. Improving Schools. Διαθέσιμο σε: <https://doi.org/https://doi.org/10.1177/1365480220958797>. Τελευταία πρόσβαση 29 Απριλίου 2021.

California Partners Project: In Depth Research Finds California Teens Struggling with Social Isolation and Screen Saturation. Διαθέσιμο σε: <https://www.calpartnersproject.org/arethekidsalright>. Τελευταία πρόσβαση 29 Απριλίου 2021.

Carretero, S., Napierała, J., Bessios, A., Pugacewicz, A., Ranieri, M., Triquet, K., Robledo-bottcher, N., & Montanari, M. (2021). What did we learn from schooling practices during the COVID-19 lockdown? Insights from five EU countries. Διαθέσιμο σε: <https://doi.org/10.2760/135208>. Τελευταία πρόσβαση 29 Απριλίου 2021.

Cunha, Anabela (2013) The Importance of Extracurricular Activities in School Motivation and School Success. Διαθέσιμο σε: <https://core.ac.uk/download/pdf/61014587.pdf>. Τελευταία πρόσβαση 29 Απριλίου 2021.

Deutscher Bundestag. Wissenschaftliche Dienste (Hg.): Homeschooling in westlichen Industrienationen. Verbreitung, Evaluierungsergebnisse, Elternmotive. S. 3. Διαθέσιμο σε: <https://www.bundestag.de/resource/blob/415424/dbc64afb565391f883ebe737ba44475f/wd-8-047-09-pdf-data.pdf>, Τελευταία πρόσβαση 12 Απριλίου 2021.

Distance Learning in Higher Education: Evidence from a Randomized Experiment, Cacault (2019). Διαθέσιμο σε: <https://econpapers.repec.org/paper/cprceprdp/13666.htm>. Τελευταία πρόσβαση 29 Απριλίου 2021.

Ferri, F., Grifoni, P., & Guzzo, T. (2020). Online Learning and Emergency Remote Teaching: Opportunities and Challenges in Emergency Situations. *Societies*, 10(4), 86. Διαθέσιμο σε: <https://doi.org/10.3390/soc10040086>. Τελευταία πρόσβαση 29 Απριλίου 2021.

Garfin, D. R. (2020). Technology as a coping tool during the coronavirus disease 2019 (COVID-19) pandemic: Implications and recommendations. *Stress and Health*, 36(4), 555–559. Διαθέσιμο σε: <https://doi.org/10.1002/smi.2975>. Τελευταία πρόσβαση 29 Απριλίου 2021.

Gilson Iannini, (2020) Pandemic effect: fear appears with more intensity in the population. Διαθέσιμο σε: <https://www.medicina.ufmg.br/efeito-pandemia-medo-aparece-com-mais-intensidade-na-populacao/>. Τελευταία πρόσβαση 29 Απριλίου 2021.

Hellenic Internet Safety Centre (EKAD). Η βασική αγωνία των γονιών, όπως προκύπτει από τα αποτελέσματα της έρευνας, είναι κατά 69% ο βαθμός επηρεασμού των παιδιών από το διαδικτυακό περιεχόμενο στο οποίο εκτίθενται και αμέσως μετά ακολουθεί κατά 64% ο χρόνος τον οποίο δαπανούν στο διαδίκτυο. Τελευταία πρόσβαση 29 Απριλίου 2021.

INE 2019. Διαθέσιμο σε: https://www.ine.pt/xportal/xmain?xpid=INE&xpgid=ine_publicacoes&PUBLICACOESTipo=ea&PUBLICACOEcolecao=107827&selTab=tab0&xlang=pt. Τελευταία πρόσβαση 1 Μαΐου 2021.

Ipsos (Hg.) Public poll findings and methodology. Διαθέσιμο σε: <https://www.ipsos.com/en-us/parents-try-limit-childrens-screen-time-it-increases-during-pandemic>. Τελευταία πρόσβαση 29 Απριλίου 2021.

Lisbon Treaty (2009): Διαθέσιμο σε: https://www.parlamento.pt/europa/Documents/Tratado_Versao_Consolidada.pdf. Τελευταία πρόσβαση 29 Απριλίου 2021.

Η μόιρα 463 εκατ. μαθητών, που ζουν σε χώρες με περιορισμένη πρόσβαση στο Ιντερνέτ, ήταν ακόμη χειρότερη, καθώς στερήθηκαν εξ ολοκλήρου την εκπαίδευση. Διαθέσιμο σε: <https://www.kathimerini.gr/society/561298786/tilekpaideysi-choris-internet-gia-oloy/>. Τελευταία πρόσβαση 1 Μαΐου 2021.

Medienpädagogischer Forschungsverband Südwest: Gute Noten für Homeschooling. Februar 2020. Διαθέσιμο σε: www.mpfs.de/studien/jim-studie/jimplus-2020/. Τελευταία πρόσβαση 29 Απριλίου 2021.

OECD. (2020). Learning remotely when schools close. 1–13. Διαθέσιμο σε: https://read.oecd-ilibrary.org/view/?ref=127_127063-iiwm328658&title=Learning-remotely-when-schools-close. Τελευταία πρόσβαση 29 Απριλίου 2021.

Pangaio, Nuno: Prevenção de Comportamentos Suicidários. 2020. Διαθέσιμο σε: https://web.esenfc.pt/v02/pa/conteudos/downloadArtigo.php?id_ficheiro=579&codigo=. Τελευταία πρόσβαση 1 Μαΐου 2021.

Pappas Stephanie: What do we really know about kids and screens? 1. Απριλίου 2020. Διαθέσιμο σε: <https://www.apa.org/monitor/2020/04/cover-kids-screens>. Τελευταία πρόσβαση 1 Μαΐου 2021.

Parentstogether Foundation: Survey Shows Parents Alarmed as Kids' Screen Time Skyrockets During COVID-19 Crisis. Διαθέσιμο σε: https://parents-together.org/survey-shows-parents-alarmed-as-kids-screen-time-skyrockets-during-covid-19-crisis/?mod=article_inlin. Τελευταία πρόσβαση 29 Απριλίου 2021.

Patrick, S. W., Henkhaus, L. E., Zickafoose, J. S., Lovell, K., Halvorson, A., Loch, S., Letterie, M., Davis, M. M. (2020). Well-being of parents and children during the COVID-19 pandemic: A national survey. *Pediatrics*, E2020016824. Διαθέσιμο σε: <https://doi.org/d9ct>. Τελευταία πρόσβαση 29 Απριλίου 2021.

Pedro Carneiro: The Impact of Early Cognitive and Non-Cognitive Skills on Later Outcomes. 1. Nov. 2007. Διαθέσιμο σε: https://www.researchgate.net/publication/4807581_The_Impact_of_Early_Cognitive_and_Non-Cognitive_Skills_on_Later_Outcomes. Τελευταία πρόσβαση 1 Μαΐου 2021.

Peralta, Susana (2020) distance learning exacerbates inequalities. Διαθέσιμο σε: <https://www.dnoticias.pt/2021/2/5/249558-ensino-a-distancia-agrava-desigualdades-entre-criancas/>. Τελευταία πρόσβαση 29 Απριλίου 2021.

Popyk (2019) The impact of distance learning on the social practices of schoolchildren during the COVID-19 pandemic. Διαθέσιμο σε: https://www.researchgate.net/publication/346216051_The_impact_of_distance_learning_on_the_social_practices_of_schoolchildren_during_the_COVID-19_pandemic_reconstructing_values_of_migrant_children_in_Poland. Τελευταία πρόσβαση 29 Απριλίου 2021.

Richtel Matt: Children's Screen Time Has Soared in the Pandemic, Alarming Parents and Researchers. 16. Jänner 2021. Διαθέσιμο σε: <https://www.nytimes.com/2021/01/16/health/covid-kids-tech-use.html>. Τελευταία πρόσβαση 29 Απριλίου 2021.

Roma, J. (n.d.). VU rekomendacijos dėl covid -19 VU tyrima.

Schaar John. Διαθέσιμο σε: <https://www.goodreads.com/quotes/1056113-the-future-is-not-a-result-of-choices-among-alternative>. Τελευταία πρόσβαση 1 Μαΐου 2021.

Shevenock Sarah: Education and Entertainment. YouTube, Netflix and Gaming: A Look at What Kids Are Doing With Their Increased Screen Time. Διαθέσιμο σε: <https://morningconsult.com/2020/08/20/youtube-netflix-and-gaming-a-look-at-what-kids-are-doing-with-their-increased-screen-time/>. Τελευταία πρόσβαση 29 Απριλίου 2021.

Spurling Nicola: Theories of practice. 2013. Διαθέσιμο σε: https://www.researchgate.net/publication/298102903_Theories_of_practice_and_sustainable_consumption. Τελευταία πρόσβαση 29 Απριλίου 2021.

Studie „Cyberlife III“ der Techniker Krankenkasse und des Bündnisses gegen Cybermobbing, Nov. 2020. Διαθέσιμο σε: <https://www.tk.de/presse/themen/praevention/medienkompetenz/studie-cybermobbing-2095156>. Τελευταία πρόσβαση 29 Απριλίου 2021.

Studie „Gewalt an Frauen und Kindern in Deutschland während COVID-19-bedingten Ausgangsbeschränkungen“, Steinert, TUM und Dr. Ebert, RWI – Leibniz-Institut für Wirtschaftsforschung, Mai 2020. Διαθέσιμο σε: https://toolbox-opferschutz.at/sites/toolbox-opferschutz.at/files/inline-files/Studie_COVID.pdf. Τελευταία πρόσβαση 29 Απριλίου 2021.

Tagesschau (Hg.): Weltweit 168 Millionen Kinder ohne Schule. 03. März 2021. Διαθέσιμο σε: <https://www.tagesschau.de/ausland/kinder-bildung-coronakrise-103.html>. Τελευταία πρόσβαση 29 Απριλίου 2021.

Tamelyté Kristina: Nuotolinis mokymas kelia daug iššūkių, bet suteikia naujų galimybių ir vilties. 2. Απριλίου 2020. Διαθέσιμο σε: <https://www.bernardinai.lt/2020-04-02-nuotolinis-mokymas-kelia-daug-issukiu-bet-suteikia-nauju-galimybiu-ir-vilties/>. Τελευταία πρόσβαση 1 Μαΐου 2021.

UNESCO. (2020). No Title. Διαθέσιμο σε: <https://en.unesco.org/covid19/educationresponse/learningneverstops/testimonies>. Τελευταία πρόσβαση 29 Απριλίου 2021.

Vuorikari, R., Velicu, A., Chaudron, S., Cachia, R., Di Gioia, R., & Europäische Kommission Gemeinsame Forschungsstelle. 2020. How families handled emergency remote schooling during the Covid-19 lockdown in spring 2020 summary of key findings from families with children in 11 European countries. Διαθέσιμο σε: <https://doi.org/10.2760/31977>. Τελευταία πρόσβαση 29 Απριλίου 2021.

Wai-Cook, S.-S. M.: The Reality of Home-Based Learning During COVID-19: Roles of Parents, Teachers, and School Administration in Promoting Self-Directed Learning. Journal of School Administration Research and Development. 5(S2). 86–92. 2020.

WHO: The world health report 2001 - Mental Health: New Understanding, New Hope. Διαθέσιμο σε: <https://www.who.int/whr/2001/en/>. Τελευταία πρόσβαση 29 Απριλίου 2021.

Πηγή φωτογραφιών

Koch Alexandra. Διαθέσιμο σε: <https://pixabay.com/de/photos/schüler-lernen-verzweifelt-5991669/>. Τελευταία πρόσβαση 11 Μαΐου 2021.

Weirather Steven: Διαθέσιμο σε: <https://pixabay.com/de/photos/mädchen-laptop-schulmaterial-5662435/>. Τελευταία πρόσβαση 10 Μαΐου 2021.

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

"Η υποστήριξη της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για την παραγωγή της παρούσας δημοσίευσης δεν συνιστά έγκριση του περιεχομένου, το οποίο αντικατοπτρίζει τις απόψεις μόνο των συγγραφέων, και η Επιτροπή δεν μπορεί να θεωρηθεί υπεύθυνη για οποιαδήποτε χρήση των πληροφοριών που περιέχονται σε αυτήν."